

รายงานการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

**Factors Affecting Public Mind of Rajamangala
University of Technology Krungthep's Student**

ผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ พงษ์ศรีทัศน์

โครงการวิจัยทุนสนับสนุนงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

งบประมาณเงินผลประโยชน์ ปี พ.ศ. 2555

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณผลประโยชน์ของ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ปีงบประมาณ 2555

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผศ.ดร.อริสา ตำรอง ผศ.ดร.สุรัชณี เคนสุโพธิ์ ดร.ประชา ตันเสนีย์ ผศ.รุ่งอรุณ รั้งรองรัตน์ และ ผศ.เต็มศักดิ์ คทวนิช ที่ได้สละเวลาอันมีค่าช่วยให้คำแนะนำงานวิจัยฉบับนี้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ และขอขอบคุณนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

คุณค่าและประโยชน์อันพึงเกิดจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้สร้างสรรค์ผลงานทางการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้อ้างอิงในการทำวิจัย จนประสบความสำเร็จในครั้งนี้

ผศ.ดร.จิราภรณ์ พงษ์ศรีทัศน์

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ 2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะกับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2554 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 370 คน เครื่องมือที่ใช้ในเก็บรวบรวมเป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson' Products Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า ระดับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่าในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะกับจิตสาธารณะนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง โดยการรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะของนักศึกษามากที่สุด รองลงมาได้แก่ การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน และการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ ตามลำดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อค้นหาตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง รองลงมา คือ การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน ตามลำดับ ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปรนี้สามารถร่วมกันพยากรณ์จิตสาธารณะของนักศึกษาได้ ร้อยละ 47.30

ABSTRACT

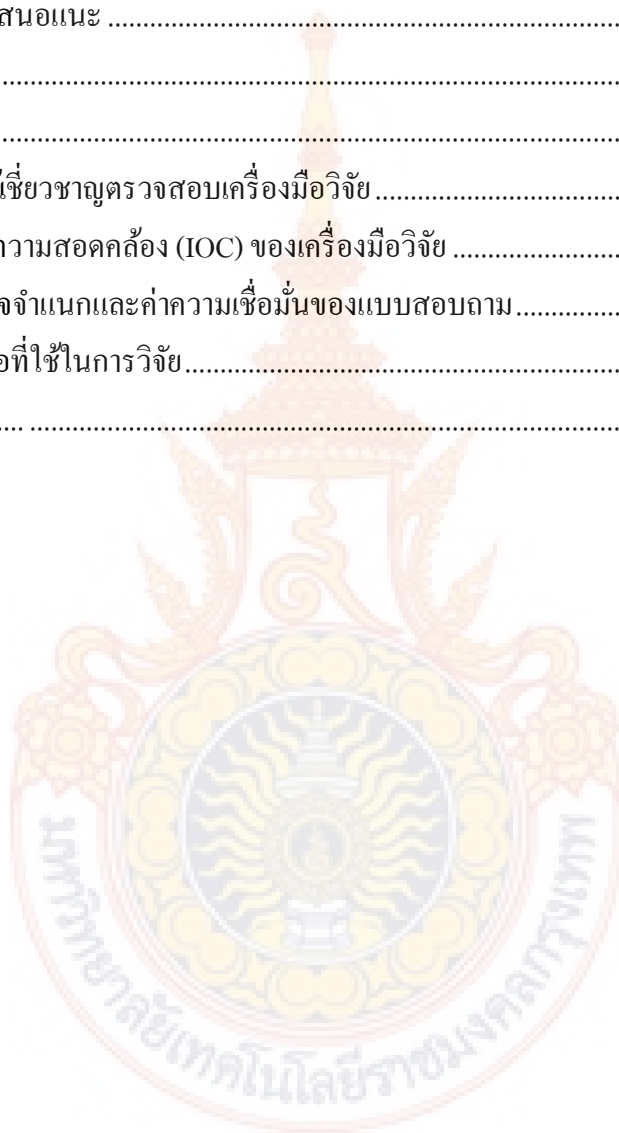
The purpose of the present research is to study: (1) Rajamangala University of Technology Krungthep's students' public mind; (2) The relationship between Rajamangala University of Technology Krungthep's students' public mind and factors affecting public mind and (3) Factors affecting public mind. Participants include 370 Rajamangala University of Technology Krungthep's undergraduates (year 1-4) enrolling in the second semester of 2011 academic year. Questionnaires are used as means for data collection. Statistical methods consist of Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation (SD), Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Multiple Regression Analysis.

The study discovers that the participants' public mind on average is generally high. public mind and its factors have a moderately positive relationship, with self-efficacy as the most positively correlated factor, followed by family's social support, peer's social support and teacher's social support, respectively. The statistical significance is at the .01 level. Self-efficacy proves to be the best predicting factor, followed by family's social support and peer's social support, respectively. These three factors altogether can predict the students' public mind with 47.30 percent accuracy.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	(1)
บทคัดย่อภาษาไทย	(2)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(3)
สารบัญ.....	(4)
สารบัญตาราง	(6)
สารบัญภาพประกอบ	(7)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
วิธีดำเนินการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ	6
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ	10
ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะ.....	18
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	36
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	36
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42

	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	55
สรุปผลการวิจัย	56
การอภิปรายผล.....	57
ข้อเสนอแนะ	62
บรรณานุกรม.....	64
ภาคผนวก	70
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	71
ข ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือวิจัย	73
ค คำอธิบายจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	79
ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	84
ประวัติผู้วิจัย.....	90

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 จำนวนหลักสูตรที่เปิดสอน ปีการศึกษา 2554 จำแนกตามคณะวิชา.....	31
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคณะ	37
3.2 ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ.....	40
4.1 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ คณะ ชั้นปีที่ศึกษา ภูมิภาคนาเดิม และสถานภาพของครอบครัว.....	44
4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะ ของนักศึกษา..	45
4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการรับรู้ความสามารถของตน.....	46
4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว.....	47
4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน.....	48
4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์.....	49
4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ.....	50
4.8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะกับจิตสาธารณะ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ.....	51
4.9 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยทดสอบความแตกต่างของค่า สัมประสิทธิ์การถดถอยเมื่อเพิ่มปัจจัยทีละตัว.....	52
4.10 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ.....	53

สารบัญภาพประกอบ

ภาพ	หน้า
1 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม (B) สภาพแวดล้อม (E) และปัจจัยส่วนบุคคล (P).....	13
2. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนกับความคาดหวังในผลลัพธ์ จากการกระทำที่จะเกิดขึ้น	19
3. กรอบแนวคิดการวิจัย.....	35

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกภาคส่วนของสังคม แต่ละประเทศจึงเร่งรีบที่จะพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและสามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้ ซึ่งการพัฒนานี้มุ่งพัฒนาเฉพาะในด้านวัตถุ แต่จิตใจของมนุษย์ยังไม่ได้ได้รับการพัฒนาตามไปด้วย ประเทศไทยก็เช่นเดียวกัน กระแสโลกาภิวัตน์มีผลกระทบต่อวัฒนธรรม ประเพณีดั้งเดิมที่ดีงาม ส่งผลให้สังคมไทยมีความเป็นวัตถุนิยม คนไทยให้ความสำคัญกับศีลธรรม และวัฒนธรรมที่ดีงามลดลง ทั้งการดำรงชีวิตประจำวัน การใช้ชีวิตและความสัมพันธ์กับผู้อื่น มุ่งหารายได้เพื่อสนองความต้องการของตนเอง มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันลดลง ความมีน้ำใจไมตรีน้อยลง ต่างคนต่างเก่งแย่งเอาเปรียบกัน ทำให้คนไทยขาดความสามัคคี การเคารพสิทธิ และการยึดถือประโยชน์ส่วนรวม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554, หน้า ๑๖) การมุ่งแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตนเองโดยไม่คำนึงถึงผู้อื่น ทำให้การมีสำนึกต่อส่วนรวมจึงลดน้อยถอยลง ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ อาทิเช่น การเอาเปรียบและเบียดเบียนซึ่งกันและกัน การไม่ช่วยกันรักษาสมบัติ สิ่งของ สถานที่ที่เป็นทรัพย์สินสาธารณะ หรือแม้กระทั่งการไม่สนใจรวมกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาส่วนรวมและเฉยชากับเหตุการณ์ที่ไม่กระทบถึงตน พฤติกรรมดังกล่าวนี้แสดงถึงการขาดจิตสาธารณะ (สื่อพลัง, 2542, หน้า 3-4)

การมีจิตสาธารณะหมายถึงการที่บุคคลกระทำการบางอย่างเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญคือความซื่อสัตย์ ความไม่เห็นแก่ตัว การรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม (สุนทรี จูวงศ์สุข, 2548, หน้า 18) จิตสาธารณะเป็นความรับผิดชอบที่เกิดจากภายใน คือ ความรู้สึกนึกคิด จิตได้สำนึกตลอดจนคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งอยู่ในจิตใจ และส่งผลมาสู่การกระทำภายนอก ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จะเห็นว่าเกิดจากการขาดจิตสำนึกของคนส่วนรวมในสังคมเป็นสำคัญ เช่น ปัญหายาเสพติด ซึ่งเกิดจากความเห็นแก่ตัวของผู้ชาย ไม่นึกถึงปัญหาที่เกิดขึ้นต่อไปกับสังคม การจอดรถยนต์โดยไม่ดับเครื่องยนต์ ทำให้เกิดควันพิษ โดยเฉพาะในเมืองใหญ่ การใช้ทางเท้าสาธารณะเพื่อประโยชน์ส่วนตัว โดยไม่คำนึงถึงส่วนรวม การทิ้งขยะลงแม่น้ำลำคลอง การฉีดยาเสพติดในสัตว์เลี้ยง โดยเฉพาะสุกร ซึ่งมีผลต่อโรคภัยไข้เจ็บในมนุษย์เช่น โรคเมะเร็ง เป็นต้น (จันทิรา ธนสงวนวงศ์, 2555, ออนไลน์) แม้แต่ในมหาวิทยาลัยยังพบเห็น พฤติกรรมที่

แสดงถึงการขาดจิตสาธารณะของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ได้แก่ การฉีกหนังสือห้องสมุดเพื่อหวังประโยชน์ส่วนตน การใช้ไฟฟ้าหรือน้ำประปาอย่างฟุ่มเฟือย การขาดความเสียสละแก่เพื่อนๆในชั้นเรียน การไม่ช่วยกันรักษาสมบัติของมหาวิทยาลัย การขีดเขียนบนโต๊ะเรียนหรือในห้องน้ำ อีกทั้งไม่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น เพราะรู้สึกว่ทำให้ตนเสียเวลา พฤติกรรมดังกล่าวนี้แสดงว่านักศึกษามีพฤติกรรมที่ยังขาดจิตสาธารณะมาก (อ้อมใจ วงษ์มณฑา, 2553, หน้า 3)

เนื่องจากจิตสาธารณะเป็นการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อส่วนรวม พร้อมทั้งจะเสียสละอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม จิตสาธารณะจึงเป็นคุณลักษณะที่สำคัญอย่างหนึ่งในการยกระดับจิตใจของมนุษย์ให้หันมามองถึงประโยชน์ส่วนรวมช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมทั้งร่วมมือกันพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้มีความสงบสุข (ชนิดา ทองมีเหลือ และคณะ, 2550, หน้า 94) ดังนั้นการปลูกฝังจิตใจให้บุคคลมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เป็นการสร้างคุณธรรมจริยธรรมซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดจากภายใน จิตสาธารณะจึงเป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญในการปลูกจิตสำนึกให้คนรู้จักเสียสละ ร่วมแรงร่วมใจ มีความร่วมมือในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ช่วยกันพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเป็นหลักในการดำเนินชีวิต ยังช่วยแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สุขแก่สังคม (จันทิรา ธนสงวนวงศ์, 2555, ออนไลน์)

การปลูกฝังให้มีจิตสาธารณะขึ้นในสังคมนั้น การจัดการศึกษาของชาติถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ซึ่งการศึกษาที่มุ่งพัฒนาคนทางด้านสติปัญญาเพียงอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ ต้องปลูกฝังจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมควบคู่กันไปด้วย จึงจะเป็นการพัฒนาคนที่สมบูรณ์ ในการจัดการศึกษาของชาติจึงให้ความสำคัญกับจิตสาธารณะ ดังที่ปรากฏในกรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 – 2559) โดยกำหนดเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาปี 2554 เชิงคุณภาพ คือ ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษา เป็นคนดี มีคุณธรรม มีความรอบรู้ มีความสามารถทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ มีระเบียบวินัย ยึดมั่นในวิถีประชาธิปไตย รักในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีจิตสาธารณะ รักการทำงาน อนุรักษ์สร้างเสริมและพัฒนาวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีทักษะสามารถค้นคว้าหาความรู้และประกอบอาชีพเหมาะสมกับช่วงวัยตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพทั้งด้านสุขภาพ ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรมจริยธรรม มีความขยัน ซื่อสัตย์ อดทน และมีวัฒนธรรม มีภูมิคุ้มกันพร้อมเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกได้อย่างสมานฉันท์และสันติสุข (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551, หน้า 55) ต่อมาคณะกรรมการนโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ได้กำหนดค่าเป้าหมายและตัวบ่งชี้การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.

2552-2561) เป้าหมายที่ 3 คือ คนไทยใฝ่ดี : มีคุณธรรมพื้นฐาน มีจิตสำนึกและค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีจิตสาธารณะ มีวัฒนธรรมประชาธิปไตย (ชูศักดิ์ ประเสริฐ, 2554) นอกจากนี้คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ โดยกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมีในด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) คือการพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งใน ส่วนตนและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัย และการปฏิบัติตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคมโดยมุ่งหวังให้นักศึกษาเป็นผู้ที่พร้อม ด้วยความรู้และคุณธรรม

จากความสำคัญของการมีจิตสาธารณะ และนโยบายการจัดการศึกษาของชาติดังกล่าว การ จัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นแหล่งผลิตบัณฑิตเพื่อออกไปประกอบวิชาชีพรับใช้สังคมและ ประเทศชาตินั้น จึงควรมุ่งเน้นที่การสร้างจิตสำนึกภายใน คือการพัฒนาจิตใจที่เป็นรากฐานของ ความเป็นมนุษย์ไม่ควรเน้นที่การพัฒนาเพื่อความสำเร็จในวิชาชีพที่ปราศจากพื้นฐานทางจริยธรรม เพราะอาจเป็นการส่งเสริมให้บุคคลออกไปประกอบวิชาชีพด้วยจิตสำนึกที่ไม่ดี แล้วออกไปสร้าง ระบบการทำงานที่ผิด มีการเอาเปรียบผู้อื่น กอบโกยผลประโยชน์เพื่อตนเอง (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553, 61) การให้การศึกษาแก่นักศึกษาควรหยุดสร้างจิตสำนึกที่นิยมในวัตถุ แต่เน้นการสร้าง จิตสำนึกในทางจริยธรรมให้นักแน่นเข้มแข็งยิ่งขึ้น และถึงแม้ว่าจิตสาธารณะเป็นคุณธรรมของ พลเมืองไม่สามารถบังคับให้เกิดแก่นักศึกษาได้ แต่สิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัย การจัดการเรียนการ สอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นสิ่งที่มหาวิทยาลัยสามารถทำให้นักศึกษาเกิดจิตสาธารณะ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา มหาวิทยาลัยและสังคมโดยรวม (อ้อมใจ วงษ์มณฑา, 2553, หน้า 34) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการมีจิตสาธารณะของ นักศึกษาจึงได้กำหนดให้จิตสาธารณะเป็นตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริมของการประกันคุณภาพ ภายนอก และกำหนดมาตรการส่งเสริมให้นักศึกษามีจิตสาธารณะ โดยมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

- 1) สนับสนุนให้องค์กรนักศึกษา/ สโมสรนักศึกษา/ ชมรม มีโครงการที่เกี่ยวกับจิตสาธารณะ
- 2) รณรงค์ให้นักศึกษามีจิตสำนึกด้านจิตสาธารณะในรูปแบบต่าง ๆ และ
- 3) สนับสนุนให้มีการนำเรื่อง จิตสาธารณะสู่การเรียนการสอนโดยระบุให้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม/เนื้อหาวิชาในรายวิชาที่ เกี่ยวข้อง เพื่อให้ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพเป็นผู้ที่มีศักยภาพพร้อมด้วย คุณธรรมและจริยธรรมตามเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัย

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ เป็นข้อมูลให้ผู้บริหาร และผู้ที่

เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานักศึกษาให้มีจิตสาธารณะในระดับที่สูงขึ้น และเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะกับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2554 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 9,305 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2554 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 370 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิหลายขั้นตอน (Multi Stage Stratified Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรอิสระ/ตัวแปรพยากรณ์ คือปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ประกอบด้วย

- การรับรู้ความสามารถของตน
- การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว
- การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์
- การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน

2.2 ตัวแปรตาม/ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ จิตสาธารณะ

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยมุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้มีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. จิตสาธารณะ หมายถึง การตระหนักของนักศึกษาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ทำให้เกิดความรู้สึก และพฤติกรรมที่กระทำการบางอย่างเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อเรื่องของส่วนรวม ถือเป็นหน้าที่ในการดูแลรักษาสมบัติของส่วนรวม มีการใช้สิ่งของของส่วนรวมอย่างรับผิดชอบ ไม่ยึดครองของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง และเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ของส่วนรวม

2. การรับรู้ความสามารถของตน หมายถึง การที่นักศึกษามีความเชื่อหรือคาดหวังว่าตนเองมีความสามารถในการแสดงพฤติกรรมจิตสาธารณะให้ประสบความสำเร็จได้

3. การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว หมายถึง การที่นักศึกษาได้รับความรัก ความเอาใจใส่ กำลังใจ การช่วยเหลือ และสนับสนุนจากครอบครัวในการแสดงพฤติกรรมจิตสาธารณะ

4. การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ หมายถึง การที่นักศึกษาได้รับคำแนะนำ ความเอาใจใส่ กำลังใจ การช่วยเหลือสนับสนุน และการชมเชยจากอาจารย์ในการแสดงพฤติกรรมจิตสาธารณะ

5. การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน หมายถึง การที่นักศึกษาได้รับการยอมรับ ความร่วมมือ กำลังใจ การยกย่องชมเชยจากเพื่อนในการแสดงพฤติกรรมจิตสาธารณะ

6. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2554 ภาคเรียนที่ 2 ในระดับปริญญาตรี ภาควิชาเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญให้ผู้บริหารและอาจารย์ในการส่งเสริมจิตสาธารณะให้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ใช้เป็นแนวทางสำหรับอาจารย์ในการส่งเสริมและพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น

3. ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
กรุงเทพ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ
 - 1.1 ความหมายของจิตสาธารณะ
 - 1.2 องค์ประกอบของจิตสาธารณะ
2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ
 - 2.1 แนวคิดรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม
 - 2.2 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์
 - 2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางสังคม
 - 2.3 ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะ
 - 3.1 การรับรู้ความสามารถของตน
 - 3.2 การสนับสนุนทางสังคม
4. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ

ความหมายของจิตสาธารณะ

ได้มีผู้ให้ความหมายของคำว่า จิตสาธารณะ (Public Mind) หรือจิตสำนึกสาธารณะไว้แตกต่างกัน ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2542, หน้า 57) ได้ให้ความหมายของ จิตสาธารณะว่า การรู้จักเอาใจใส่เป็นธุระและเข้าร่วมในเรื่องของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ มีความสำนึกและยึดมั่นในระบบคุณธรรม และจริยธรรมที่ดีงาม ละอายต่อสิ่งผิด เน้นความเรียบร้อย ประหยัดและมีความสมดุลระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ

พระไพศาล วิสาโล (2544, หน้า 15) กล่าวว่า จิตสาธารณะ หมายถึง ความสำนึกใส่ใจและพร้อมจะมีส่วนร่วมในกิจการสาธารณะ รวมถึงความเคารพและห่วงใยในสมบัติส่วนรวมซึ่งมิใช่เฉพาะครอบครัว ญาติมิตร คนรอบข้างหรือชุมชนละแวกบ้านเท่านั้นหากคลุ้มไปถึงบุคคลอื่นที่ไม่รู้จัก ไม่เคยพบ แต่ก็รู้อยู่ว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ตนสังกัด

หฤทัย อาจปฐู (2544, หน้า 35-37) ให้ความหมายไว้ว่า จิตสาธารณะ หมายถึงความคิดที่ไม่เห็นแก่ตัว ความตระหนักรู้ของบุคคลถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม มีความปรารถนาที่จะช่วยเหลือ ช่วยแก้ปัญหาให้แก่ผู้อื่นหรือสังคม ต้องการเข้าไปแก้วิกฤตการณ์ พยายามฉวยโอกาสที่จะช่วยเหลือ อย่างจริงจังและมองโลกในแง่ดีบนพื้นฐานของความเป็นจริงโดยรับรู้ถึงสิทธิควบคู่ไปกับหน้าที่และความรับผิดชอบ สำนึกถึงพลังของตนเองจะสามารถร่วมแก้ไขปัญหาคได้ และลงมือกระทำเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยการเรียนรู้และแก้ไขปัญหาร่วมกันกับคนในสังคม

สุนทรี จูวงศ์สุข (2548, หน้า 18) ให้ความหมายว่า จิตสาธารณะ หมายถึง การที่บุคคลกระทำการบางอย่างเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญคือความซื่อสัตย์ ความไม่เห็นแก่ตัว การรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม การพัฒนาความเป็นพลเมือง การเป็นผู้มีจิตสาธารณะควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ศุภรัตน์ ทองอ่อน (2550, หน้า 15) ให้ความหมายว่า จิตสำนึกสาธารณะ (Public Mind) หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจของบุคคลเกี่ยวกับการมองเห็นคุณค่าหรือการให้คุณค่าแก่การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นสิ่งสาธารณะที่ไม่มีผู้ใดผู้หนึ่งเป็นเจ้าของ หรือเป็นสิ่งที่คนในสังคมเป็นเจ้าของร่วมกัน เป็นสิ่งที่สามารถสังเกตเห็นได้จากความรู้สึกนึกคิดหรือการกระทำที่แสดงออกมา

อัญชลี ยิ่งรักพันธ์ (2550, หน้า 12) ให้ความหมายไว้ว่า จิตสาธารณะ หมายถึงความเป็นพลเมืองที่ตื่นรู้ ตระหนักในสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะสร้างสรรค์สังคมส่วนรวมของคนสามัญ พลเมืองที่รัก เรียกร้องการมีส่วนร่วมและต้องการที่จะจัดการดูแลกำหนดชะตากรรมของตนเองและชุมชน การมีจิตที่คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อเรื่องของส่วนรวม มีการใช้สิ่งของส่วนรวมอย่างรับผิดชอบ การถือเป็นหน้าที่ในการดูแลรักษาสมบัติของส่วนรวม มีการแบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้สมบัติของส่วนรวมนั้นและการไม่ยึดสมบัติของส่วนรวมมาเป็นของตนเองหรือของกลุ่ม

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552, หน้า 14) ให้ความหมายไว้ว่า จิตสาธารณะ หมายถึง จิตสำนึกเพื่อส่วนรวม เพราะคำว่า “สาธารณะ” คือสิ่งที่มีได้เป็นของผู้หนึ่งผู้ใด จิตสาธารณะจึงเป็นความรู้สึกการเป็นเจ้าของในสิ่งที่เป็นสาธารณะในสิทธิและหน้าที่ที่จะดูแล และบำรุงรักษาร่วมกัน

เช่น การช่วยกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม โดยการทิ้งขยะลงในแหล่งน้ำ การดูแลสาธารณสมบัติ เช่น โทรศัพท์สาธารณะ หลอดไฟฟ้าที่ให้ความสว่างตามถนนหนทาง แม้แต่การประหยัดน้ำประปา หรือไฟฟ้าที่เป็นของส่วนรวม โดยใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า ตลอดจนช่วยกันดูแลรักษา ให้ความช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก หรือ ผู้ที่ร้องขอความช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้ ตลอดจนร่วมมือกระทำเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา หรือ ช่วยกันแก้ปัญหา แต่ต้องไม่ขัดต่อกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม

โดยสรุปจิตสาธารณะ หมายถึง การตระหนักของบุคคลถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ทำให้เกิดความรู้สึก และพฤติกรรมที่กระทำการบางอย่างเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อเรื่องของส่วนรวม ถือเป็นหน้าที่ในการดูแลรักษาสมบัติของส่วนรวม มีการใช้สิ่งของส่วนรวมอย่างรับผิดชอบ ไม่ยึดครองของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง และเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ของส่วนรวม

ความสำคัญของจิตสาธารณะ

จิตสาธารณะเป็นการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อส่วนรวม พร้อมทั้งจะเสียสละอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม จิตสาธารณะจึงเป็นคุณลักษณะที่สำคัญอย่างหนึ่งในการยกระดับจิตใจของมนุษย์ให้หันมามองถึงประโยชน์ส่วนรวมช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมทั้งร่วมมือกันพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้มีความสงบสุข (ชนิดา ทองมีเหลือ และคณะ, 2550, หน้า 94) ดังนั้นถ้าคนในสังคมขาดจิตสาธารณะนอกจากจะมีผลกระทบต่อบุคคล ครอบครัว องค์กรแล้ว มีผลกระทบต่อชุมชน ทั้งในระดับประเทศชาติ และระดับโลก ดังนี้ (ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม และสังคม สัจจกร, 2543, หน้า 22-29)

ผลกระทบต่อชุมชน ทำให้เกิดปัญหา คือ ชุมชนอ่อนแอ ขาดการพัฒนา เพราะต่างคนต่างอยู่ สภาพชุมชนมีสภาพเช่นไร ก็ยังคงเป็นเช่นนั้น ไม่เกิดการพัฒนาและยั่งยืนไปก็มีแต่เสื่อมทรุดลง อาชญากรรมในชุมชนอยู่ในระดับสูง ขาดศูนย์รวมจิตใจ ขาดผู้นำที่นำไปสู่การแก้ปัญหาเพราะคนในชุมชนมองปัญหาของตัวเองเป็นเรื่องใหญ่ ขาดคนอาสาสมัครพัฒนา เพราะกลัวเสียทรัพย์สินกลัวเสียเวลา หรือกลัวเป็นที่ครหาจากบุคคลอื่น

ผลกระทบในระดับชาติทำให้เกิดปัญหา คือ เกิด วิกฤตการณ์ภายในประเทศบ่อยครั้งและแก้ปัญหาไม่ได้ อาทิ วิกฤตการณ์เศรษฐกิจ สังคมขาดเสถียรภาพทางการเมือง การชุมนุมขับไล่รัฐบาลหรือผู้นำประเทศประเทศชาติอยู่ในสภาพล้าหลัง เนื่องจากขาดพลังของคนในสังคม เมื่อผู้นำประเทศนำมาตรการใดออกมาใช้ก็จะไม่ได้ผล เพราะไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชน

ประเทศชาติไร้เกียรติ ไร้ศักดิ์ศรี ทำให้ประชาชนในประเทศอื่นมองด้วยสายตาเหยียดหยาม ดูหมิ่น ดูแคลนว่าเป็นประเทศด้อยพัฒนา

ผลกระทบในระดับโลกทำให้เกิดปัญหา คือ เกิดการสะสมอาวุธกันระหว่างประเทศ เพราะขาดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน กลัวประเทศอื่นจะโจมตี จึงต้องมีอาวุธที่รุนแรง มีอานุภาพในการทำลายสูงไว้ในครอบครองเพื่อข่มขู่ประเทศอื่น และเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก็มักมีแนวโน้มในการใช้ความรุนแรงของแสนยานุภาพทางสงครามในการตัดสินปัญหา เกิดการกลั่นแกล้ง แกร่งแย่งหรือครอบงำทางการค้าระหว่างประเทศ พยายามทุกวิถีทาง เพื่อให้เกิดการได้เปรียบทางการค้า ทำให้ประเทศด้อยกว่าขาดโอกาสในการพัฒนาประเทศของตน เกิดการรังเกียจเหยียดหยามคนต่างเชื้อชาติ ต่างเผ่าพันธุ์หรือต่างท้องถิ่น มองชนชาติอื่น เผ่าพันธุ์อื่นว่ามีความเจริญหรือมีศักดิ์ศรีด้อยกว่า เชื้อชาติและเผ่าพันธุ์ของตนเอง ดูถูกหรือเป็นปฏิปักษ์ต่อชาติอื่น

องค์ประกอบของจิตสาธารณะ

องค์ประกอบของจิตสาธารณะมีลักษณะที่แตกต่างกันตามลักษณะของกลุ่มและช่วงวัยในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยมีผู้แบ่งองค์ประกอบของจิตสาธารณะไว้ดังนี้

ชาย โพธิ์สิตา และคณะ (2540, หน้า 14-15) และลัดดาวัลย์ เกษมเนตร (2546, หน้า 2-3) อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553, หน้า 19-20) กล่าวว่าจิตสาธารณะ มี 3 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 คือ การหลีกเลี่ยงการใช้หรือการกระทำที่จะทำให้เกิดความชำรุดเสียหายต่อส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม โดยกำหนดตัวชี้วัดจากการดูแลรักษาของส่วนรวม ใช้ของส่วนรวมแล้วเก็บเข้าที่ และการรู้จักใช้ของส่วนรวมอย่างประหยัดและทะนุถนอม องค์ประกอบที่ 2 คือ การถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในวิสัยที่ตนทำได้ โดยกำหนดตัวชี้วัดจากการทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อส่วนรวม และการรับอาสาที่จะทำบางอย่างเพื่อส่วนรวม องค์ประกอบที่ 3 คือ การเคารพสิทธิการใช้ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม โดยกำหนดตัวชี้วัดจากการไม่ยึดครองของส่วนรวมนั้นมาเป็นของตนเอง และการเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้สามารถใช้ของส่วนรวมนั้น

อัญชลี ยิ่งรักพันธ์ (2550, หน้า 15) ได้สรุปองค์ประกอบของจิตสาธารณะว่ามี 3 ด้าน คือ ด้านจิตสำนึกเกี่ยวกับตนเอง จิตสำนึกเกี่ยวกับผู้อื่น จิตสำนึกเกี่ยวกับสังคม หรือจิตสาธารณะ ซึ่งเป็นจิตสำนึกที่คนไทยขาดกันมาก คือ จิตสำนึกด้านสาธารณะที่ควรปลูกฝังให้มีความเพิ่มขึ้น และควรปลูกฝังให้ครบทั้งสามองค์ประกอบ คือ ด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านการปฏิบัติ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2554, หน้า 145) ได้สรุปองค์ประกอบสำคัญของจิตสาธารณะจากหนังสือ Five Minds for the Future ของ Howard Gardner นักวิชาการด้านการศึกษาแห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ว่า บุคคลจะสามารถเอาตัวรอดและประสบความสำเร็จทั้งในด้านการงานและการดำเนินชีวิตในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ได้จะต้องมีองค์ประกอบของจิตสาธารณะ 5 ประการคือ 1) จิตแห่งวิทยาการ (Disciplined Mind) หมายถึง “การเรียนรู้ตลอดชีวิตคิดเป็น ทำเป็น” 2) จิตแห่งการสังเคราะห์ (Synthesizing Mind) หมายถึง “การสังสม ต่อยอดและสร้างนวัตกรรมความรู้” 3) จิตแห่งการสร้างสรรค์ (Creating Mind) ที่เชื่อว่า “ความคิดสร้างสรรค์สร้างหมั่นฝึกฝน” 4) จิตแห่งความเคารพ (Respectful Mind) หมายถึง “การเปิดใจกว้างพร้อมรับฟังทุกความคิดเห็น” และ 5) จิตแห่งคุณธรรม (Ethical Mind) อันสรุปได้ว่า “ความรู้คู่คุณธรรมนำการพัฒนา” Gardner ยังได้เน้นว่า จิตทั้ง 5 นั้น มีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อมนุษย์ในโลกยุคใหม่ และจะต้องมีครบทั้ง 5 องค์ประกอบ จะขาดจิตใดจิตหนึ่งไปเสียไม่ได้ เพราะองค์ประกอบของจิตทั้ง 5 มีผลต่อการพัฒนาตัวบุคคลทั้งในแง่การทำงานและการดำเนินชีวิต ซึ่งจะส่งผลให้สังคมมีคนที่มีความดี โดยจะกลายเป็นพลังในการที่จะขับเคลื่อน องค์การ สังคม และประเทศชาติให้ก้าวไปสู่จุดหมาย และยืนหยัดอยู่ภายใต้การแข่งขันในโลกยุคใหม่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพโดยใช้แนวคิดทฤษฎี ดังนี้

แนวคิดรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ และอธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

การศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมนั้น สามารถศึกษาได้ 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ ประเภทแรกเป็นสาเหตุภายนอกตัวบุคคล เช่น สภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ส่วนอีกประเภทหนึ่งเป็นสาเหตุจากภายในตัวบุคคลที่เป็นลักษณะทางจิต เช่น เจตคติ บุคลิกภาพ การรับรู้ด้านต่างๆ เป็นต้น สำหรับรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยมเป็นแนวคิดรูปแบบหนึ่งที่ใช้สำหรับศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์ โดยเน้นความสำคัญของการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างบุคคล ซึ่งเป็นลักษณะทางจิตที่เป็นสาเหตุภายในตัวบุคคลกับสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เป็นสาเหตุภายนอกตัวบุคคล ปฏิกริยาที่เกิดขึ้นมีความเชื่อมโยงและต่อเนื่องซึ่งกันและกัน ทั้งนี้เพราะปัจจัยด้านบุคคลหรือปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมเพียงด้านใดด้านหนึ่งไม่สามารถเป็นตัวบ่งชี้

พฤติกรรมของปัจเจกบุคคลได้ เพราะพฤติกรรมเป็นผลจากการกระทำของกระบวนการต่อเนื่องของปฏิสัมพันธ์หลายทิศทาง หรือเป็นผลสะท้อนกลับระหว่างบุคคลกับสภาพแวดล้อมที่บุคคลเผชิญอยู่ (Magnusson and Endler, 1977; อ้างถึงใน ฌีญา ลือชาจิตติกุล, 2546, หน้า 3-4)

กระบวนการปฏิสัมพันธ์เป็นกระบวนการที่เป็นพลวัตและมีความต่อเนื่อง (Dynamic Interaction) กล่าวคือเป็นกระบวนการร่วมกันระหว่างตัวแปรแทรกซ้อนของบุคคล ตัวแปรปฏิภิกิริยาของบุคคล และสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมของบุคคลที่อยู่ใน โครงสร้างนั้น เพื่ออธิบายพัฒนาการของพฤติกรรมของบุคคล ตลอดจนการคงไว้ซึ่งพฤติกรรมนั้นด้วย กระบวนการดังกล่าวอาจเกิดภายในสถานการณ์ หรือเกิดในสถานการณ์หลายๆ สถานการณ์ที่แตกต่างกันก็ได้ เมื่อพิจารณาปฏิสัมพันธ์ภายในสถานการณ์การกระทำตามสถานการณ์จะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่เดียวกันการกระทำตามสถานการณ์จะโน้มนำปัจเจกบุคคลให้มีการเลือกแปลผล และส่งต่อไปถึงกระบวนการในสถานการณ์ที่จะเป็นข้อมูลแก่บุคคลต่อไป ในทำนองเดียวกันก็จะส่งผลต่อพฤติกรรมของคนอื่นๆ นั่นคือ บุคคลกับสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมมีปฏิสัมพันธ์อย่างเป็นพลวัตและมีความต่อเนื่องกัน ปฏิสัมพันธ์ของปัจจัยทั้งสองร่วมกันส่งผลอย่างแยกกันไม่ได้ต่อพฤติกรรมของบุคคลใน โครงสร้างนั้น รูปแบบปฏิสัมพันธ์ (Interaction Model) มุ่งเน้นความสำคัญของปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางจิตใจของบุคคล (สาเหตุภายใน) กับสถานการณ์ที่เขาประสบอยู่ (สาเหตุภายนอก) จัดเป็นรูปแบบที่พยายามอธิบายสาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์อย่างครอบคลุมมากที่สุด (พรพรหม พรระพวก, 2550, หน้า 14-15)

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis Theory)

การศึกษาบทบาทและอิทธิพลของสังคมที่มีต่อพฤติกรรมของบุคคลและเชื่อว่าสังคมมีส่วนในการบ่มนุษย์ให้มีลักษณะต่าง ๆ กันตามแต่วามมนุษย์นั้นจะอยู่กลุ่มสังคมใด โดยขอรับการอธิบายที่มาหรือพัฒนาการทางจริยธรรมของทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ซึ่งเป็นทฤษฎีที่เห็นว่าสังคมมีอิทธิพลสำคัญ ในการพัฒนาลักษณะทางจริยธรรมให้แก่สมาชิกในสังคมนั้น (นีออน พินประดิษฐ์, 2555, หน้า 39-42)

ฟรอยด์เป็นผู้ก่อตั้งทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ซึ่งได้สรุปว่าโครงสร้างของบุคลิกภาพของบุคคล มี 3 องค์ประกอบ คือ อิด (ID) อีโก (EGO) และซูเปอร์อีโก (Superego)

1. อิด ตามความคิดของฟรอยด์ มนุษย์เกิดมาพร้อมด้วยสัญชาตญาณ 2 ชนิดได้แก่ สัญชาตญาณชีวิต (Life Instinct) เป็นสัญชาตญาณที่ผลักดันให้บุคคลกระทำในสิ่งที่ทำให้เกิดความสุขสำราญใจ โดยเฉพาะความสุขทางกาย เรียกว่า กามารมณ์ (Sex) และสัญชาตญาณความตาย (Dead Instinct) รวมทั้งการทำลายชีวิตของตนเองหรือความก้าวร้าว ฟรอยด์เชื่อว่าตั้งแต่แรกเกิด

ทารกจะมีอิด คือ ต้องการแสวงหาความพึงพอใจในช่วงเวลานั้น ๆ ถ้าความพอใจไม่ได้รับการตอบสนองเด็กจะเกิดความเครียด วิธีการที่อิดใช้ในการลดความเครียดมี 2 วิธี คือ 1) ปฏิกริยาสะท้อน เป็นการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมด้วยปฏิกริยาสะท้อน เช่น การดูดหรือการกลืนของเด็กทารก 2) กระบวนการปฐมภูมิ คือ การคิดเพื่อฝืนเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่จะช่วยลดความเครียดลงได้ เช่น ทารกคิดถึงการดูแลจากแม่ การคิดฝืนนี้จะช่วยลดความเครียดได้เพียงบางส่วนไม่สามารถลดได้ทั้งหมด

2. อีโก้ เป็นโครงสร้างสมองที่พัฒนาขึ้นจากการคิดเพื่อฝืนเป็นการคิดหาเหตุผลและการวางแผนเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการ ลักษณะสำคัญของอีโก้ คือ พัฒนาขึ้นมาเพื่อช่วยให้อิดได้รับการตอบสนองที่เป็นจริงไม่เพียงแต่คิดเพื่อฝืนไปเท่านั้น อีโก้จะใช้กระบวนการคิดพุทธิภูมิคือ การคิดที่มีความจริงมากกว่าการเพื่อฝืนถึงแม้ว่าอีโก้จะอิงความเป็นจริงมากกว่าอิด แต่พลังของอีโก้ก็จะทำไปเพื่อการตอบสนองความต้องการของอิด

3. ซูเปอร์อีโก้ เป็นลักษณะโครงสร้างที่สำคัญลำดับที่ 3 ของบุคลิกภาพจะพัฒนาขึ้นเรียกว่า ซูเปอร์อีโก้ หมายถึง หลักเกณฑ์ทางสังคมและค่านิยมต่าง ๆ ที่เด็กได้รับการสั่งสอนและถ่ายทอดปลูกฝังจากพ่อแม่และสังคม ซูเปอร์อีโก้แบ่งได้เป็น 2 ส่วน ส่วนแรกคือ มโนสำนึกหรือมโนธรรม (The Conscience) ประกอบด้วยข้อห้ามทางสังคมต่าง ๆ การประพฤติปฏิบัติ โดยเฉพาะในเรื่องการแสดงออกของความต้องการทางเพศและความก้าวร้าว ส่วนที่ 2 คือ ตนในอุดมคติ (The Ego Ideal) ซึ่งเป็นภาพพจน์ของบุคคลที่ควรเป็นและควรประพฤติปฏิบัติอย่างไร จะเห็นได้ว่าในส่วนแรกของซูเปอร์อีโก้เป็นข้อห้ามไม่ให้ประพฤติปฏิบัติ แต่ในส่วนที่สองเป็นข้อกำหนดให้ประพฤติปฏิบัติ อาจเปรียบได้ว่า มโนสำนึก คือ เบญจศีล และตนในอุดมคติคือเบญจธรรม ตามหลักของพระพุทธศาสนา

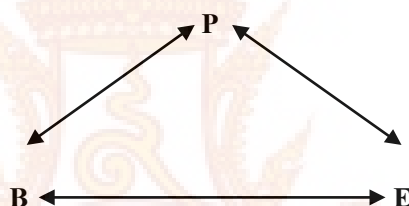
ทฤษฎีจิตวิเคราะห์

ในกลุ่มนักทฤษฎีจิตวิเคราะห์ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวคิดของฟรอยด์ในประเด็นที่ว่า จริยธรรมของเด็กเกิดจากการซึมซับหลักจริยธรรมของทั้งพ่อและแม่ หรือกล่าวอีกในอีกทัศนะหนึ่งได้ว่า จริยธรรมคือผลผลิตของการซึมซับกฎเกณฑ์ต่างๆ ของซูเปอร์อีโก้ และแรงเหนี่ยวรั้งของอีโก้ร่วมกัน ทำให้เด็กสามารถเชื่อฟังกฎเกณฑ์ต่างๆ ได้ กลุ่มจิตวิเคราะห์จึงให้ความสำคัญแก่ครอบครัว และสังคมที่มีบทบาทในการอบรมสั่งสอนขัดเกลาให้บุคคลเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม โดยเด็กจะเรียนรู้ว่าอะไรคืออะไรชั่วจากบุคคลใกล้ชิดที่เป็นบุคคลที่มีอำนาจและเป็นบุคคลที่เด็กรัก เช่น พ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่ ครู โรงเรียน เพื่อน เป็นต้น กลุ่มคนเหล่านี้คือตัวแทนของสังคมที่เด็กจะเลียนแบบความคิด การกระทำของเขาและยอมรับมาเป็นหลักปฏิบัติในชีวิตของเขาโดยอัตโนมัติ

เมื่อเด็กเติบโตขึ้นได้พบกับสิ่งเร้าต่างๆ มากมาย เช่นกลุ่มเพื่อน สื่อมวลชนต่างๆ ซึ่งสามารถเป็นตัวแทนที่มีผลต่อการพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคล ดังนั้นพัฒนาการทางจริยธรรมที่ได้รับการปลูกฝังมาในวัยเด็กนั้น ไม่ได้หมายความว่าคงที่อยู่ตลอดไป อาจพัฒนาขึ้นหรือด้อยลงก็ได้ดังที่นักทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมได้พิสูจน์พบว่า ลักษณะและการกระทำต่างๆ ของมนุษย์สามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ตามความเหมาะสมของสถานการณ์ หรือเป็นผลจากการเรียนรู้ทางสังคมเป็นสำคัญด้วย

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

ตามแนวความคิดพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Albert Bandura นั้น เขาเชื่อว่าพฤติกรรมของคนเราไม่ได้เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากสภาพแวดล้อมเพียงอย่างเดียว หากแต่ต้องมีปัจจัยส่วนบุคคลร่วมด้วย และการเข้าร่วมต้องมีปฏิสัมพันธ์กัน ดังภาพ 1

ภาพ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม (B) สภาพแวดล้อม (E) และปัจจัยส่วนบุคคล (P)

ที่มา: สมโกชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2553, หน้า 48

จากภาพ 1 สมโกชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2553, หน้า 49) ได้อธิบายความสัมพันธ์ของปัจจัยทั้งสามไว้ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรม แสดงให้เห็นถึงการปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคิด ความรู้สึกและ การกระทำ การคาดหวัง ความเชื่อ การรับรู้เกี่ยวกับตนเอง เป้าหมายและความตั้งใจ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวกำหนดลักษณะและทิศทางของพฤติกรรม สิ่งที่บุคคลเชื่อหรือมีความรู้สึกสามารถกำหนดว่าบุคคลจะแสดงพฤติกรรมเช่นใด
2. ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมกับปัจจัยส่วนบุคคล เป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของบุคคลและสภาพแวดล้อม ความคาดหวัง ความเชื่อ อารมณ์และความสามารถทางปัญญาของบุคคลนั้นจะพัฒนาและเปลี่ยนแปลงโดยอิทธิพลของสังคม

3. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับสภาพแวดล้อม เป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและสภาพแวดล้อม ในชีวิตประจำวันของคนเรา พฤติกรรมเปลี่ยนเงื่อนไขสภาพแวดล้อม ในขณะที่เดียวกันเงื่อนไขของสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปนั้น ก็ทำให้พฤติกรรมถูกเปลี่ยนไปด้วย สภาพแวดล้อมจะไม่มีอิทธิพลใดๆ ต่อบุคคล จนกว่าจะมีพฤติกรรมบางอย่างเกิดขึ้น

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมมีแนวคิดหลัก 3 ประการคือ 1) การเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) 2) การกำกับควบคุมตนเอง (Self-Regulation) และ 3) การรับรู้ความสามารถของตน (Self-efficacy) (Bandura, 1977, 1986; อ้างถึงใน นีออน พินประดิษฐ์, 2555, หน้า 133)

การเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning)

แบนดูราเชื่อว่าการเรียนรู้ส่วนมากเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเลียนแบบ (Bandura, 1969 - 1971; อ้างถึงใน สุรางค์ โคว์ตระกูล, 2550, หน้า 235 - 236) จึงเรียกการเรียนรู้จากการสังเกตว่า “การเรียนรู้โดยการสังเกต” หรือ “การเลียนแบบ” และเนื่องจากมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อมในสังคม ซึ่งบุคคลและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกัน แบนดูราจึงให้ความสำคัญของการรู้คิด (Cognitive) ในการเรียนรู้จากการสังเกตและการเลียนแบบด้วยและได้เปลี่ยนทฤษฎีของเขาว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Learning Theory) กระบวนการเรียนรู้โดยการสังเกต

แบนดูรา (1977; อ้างถึงใน สุรางค์ โคว์ตระกูล, หน้า 236 - 242) ได้อธิบายกระบวนการที่สำคัญในการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเรียนรู้โดยตัวแบบมีทั้งหมด 4 อย่างดังนี้

1. กระบวนการความใส่ใจ (Attention) การที่ผู้สังเกตจะต้องรับรู้ส่วนประกอบที่สำคัญของพฤติกรรมของผู้ที่เป็นตัวแบบองค์ประกอบที่สำคัญของตัวแบบที่มีอิทธิพลต่อความสนใจของบุคคลมีหลายอย่าง เช่น เป็นผู้มีเกียรติสูง มีความสามารถสูง หน้าตาดี รวมทั้งการแต่งตัวการมีอำนาจที่จะให้รางวัลหรือลงโทษ

2. กระบวนการจดจำ (Retention) การที่ผู้สังเกตจะสามารถเลียนแบบให้เหมือนตัวแบบได้เป็นเพราะผู้สังเกตได้บันทึกสิ่งที่ตนสังเกตไว้ในความจำระยะยาว และถ้าผู้สังเกตอธิบายการกระทำของตัวแบบด้วยคำพูดได้หรือสร้างภาพพจน์ไว้ในใจ ผู้สังเกตจะสามารถเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบได้แม้ว่าเวลาผ่านไปนาน

3. กระบวนการแสดงพฤติกรรมเหมือนกับตัวแบบ (Reproduction) ปัจจัยที่สำคัญของกระบวนการนี้คือ ความพร้อมทางด้านร่างกายและทักษะที่จำเป็นจะต้องใช้ในการเลียนแบบ ถ้าหากผู้สังเกตไม่มีความพร้อมก็จะไม่สามารถที่จะแสดงพฤติกรรมเลียนแบบได้ การเลียนแบบนี้ไม่ใช่

การลอกเลียนแบบอย่างตรงไปตรงมาแต่เป็นการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยกระบวนการคิด การรู้จัก และความพร้อมด้านร่างกายของผู้สังเกต ดังนั้น พฤติกรรมของแต่ละบุคคลแม้ว่าจะเป็นการเลียนแบบจากตัวแบบเดียวกันก็มีความแตกต่างกันไป บางคนอาจทำได้ดีกว่าตัวแบบก็ได้ บางคนก็ทำได้เพียงคล้ายคลึงกับตัวแบบ

4. กระบวนการจูงใจ (Motivation) การที่ผู้สังเกตมีแรงจูงใจที่จะเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบ เพราะผู้สังเกตมีความคาดหวังว่า การเลียนแบบจะนำประโยชน์มาให้ เช่น การได้รับแรงเสริมหรือรางวัลหรืออาจจะนำประโยชน์บางสิ่งบางอย่างมาให้หรือทำให้สามารถหลีกเลี่ยงปัญหาได้

การกำกับควบคุมตนเอง (Self-Regulation)

เป็นกระบวนการที่บุคคลตั้งเป้าหมาย บันทึกพฤติกรรมและคิดกลวิธีให้บรรลุเป้าหมายด้วยตนเอง โดยบุคคลจะเป็นผู้ควบคุมกระบวนการนี้ด้วยตนเอง (Zimmerman, 1978; อ้างถึงใน สุกัญญา วงษ์จันทร์, 2550, หน้า 6)

การกำกับควบคุมตนเอง ประกอบด้วย 3 กระบวนการ คือ (นีออน พินประดิษฐ์, 2555, หน้า 133-134)

1. การสังเกตตนเอง (self-observation) เพื่อให้เข้าใจว่ามีอะไรเกิดขึ้นกับตนมาเป็นข้อมูลในการตั้งเป้าหมาย ซึ่งการตั้งเป้าหมายมีผลต่อแรงจูงใจในการกระทำพฤติกรรมมีผลต่อการคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนเองสูงขึ้น เมื่อสามารถบรรลุเป้าหมาย และมีความสนใจในการกระทำนั้นมากขึ้น

2. กระบวนการตัดสินใจ (judgement process) บุคคลจะนำข้อมูลไปเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่ตั้งไว้และตัดสินว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อไป การเปรียบเทียบอาจเป็นได้ 4 ลักษณะ คือการเปรียบเทียบกับมาตรฐานของกลุ่ม การเปรียบเทียบกับตนเอง การเปรียบเทียบกับสังคม และการเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของการกระทำของกลุ่ม

3. กระบวนการแสดงปฏิกิริยาต่อตนเอง (self-reaction) เป็นกระบวนการสุดท้ายของการกำกับควบคุมตนเอง จะทำหน้าที่ตอบสนองผลการประเมินพฤติกรรมของตนเองว่าเท่ากับหรือสูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ ถ้าสูงกว่าบุคคลก็ให้รางวัลตัวเอง และทำหน้าที่เป็นตัวจูงใจ เมื่อกระทำได้ตามเป้าหมายจะให้สิ่งจูงใจกับตนเอง อาจเป็นสิ่งจูงใจจากภายนอก เช่น ไปพักผ่อนทำกิจกรรมที่ตนชอบ หรือเป็นสิ่งจูงใจจากภายใน เช่น ความภาคภูมิใจในตนเอง เป็นต้น

การรับรู้ความสามารถของตน (Self-efficacy)

แบนคูรา (1986; อ้างถึงใน นีออน พินประดิษฐ์, 2555, หน้า 134) กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถของตน คือการประเมินศักยภาพของตนต่อกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ ถ้าบุคคลมีการรับรู้ความสามารถของตนสูงย่อมมีแนวโน้มว่าบุคคลจะสามารถปฏิบัติกิจกรรมนั้นได้ประสบความสำเร็จ

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม เป็นทฤษฎีที่อธิบายวิธีการและกระบวนการที่บุคคลได้รับอิทธิพลจากสังคม ทำให้เกิดการยอมรับลักษณะและกฎเกณฑ์ทางสังคมเป็นลักษณะของตน โดยนำเอาหลักการเสริมแรง และหลักการเชื่อมโยงมาใช้อธิบายปรากฏการณ์ทางสังคม มีความเชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมเป็นพัฒนาการของจิตใจและพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งเป็นผลจากความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับกฎเกณฑ์ทางศีลธรรมของสังคม ดังนั้นพฤติกรรมของนักศึกษาจึงเป็นผลมาจากการปรับตัวให้เข้ากับครอบครัว อาจารย์และเพื่อน

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2538, หน้า 2-5) ได้ทำการศึกษาวิจัยถึงสาเหตุพฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง โดยได้ทำการประมวลผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา สาเหตุของพฤติกรรมต่าง ๆ ของคนไทยทั้งเด็กและผู้ใหญ่ อายุตั้งแต่ 6-60 ปี ว่าพฤติกรรมเหล่านั้น มีสาเหตุทางจิตใจอะไรบ้าง และได้นำมาประยุกต์เป็นทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมสำหรับคนไทย โดยแบ่งต้นไม้จริยธรรม ออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ส่วนที่หนึ่ง ได้แก่ ดอกและผลไม้บนต้น ที่แสดงถึงพฤติกรรมการทำงานดีละเว้นชั่วและพฤติกรรมการทำงานอย่างขยันขันแข็งเพื่อส่วนรวม ซึ่งล้วนแต่เป็นพฤติกรรมของพลเมืองดี พฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

2. ส่วนที่สอง ได้แก่ ส่วนลำต้นของต้นไม้ แสดงถึงพฤติกรรมการทำงานอาชีพอย่างขยันขันแข็ง ซึ่งประกอบด้วยจิตลักษณะ 5 ด้าน คือ

2.1 เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลรู้จักใช้เหตุผลในการเลือกกระทำหรือไม่กระทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเมื่อมีเหตุการณ์บังคับ เหตุผลนี้จะแสดงให้เห็นถึงเหตุจูงใจหรือแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำต่าง ๆ บุคคลที่มีจริยธรรมที่ต่างกันอาจมีเบื้องหลังการกระทำที่แตกต่างกันหรือการกระทำที่เหมือนกัน

2.2 มุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง ลักษณะมุ่งอนาคต เป็นความสามารถในการคาดการณ์ไกลและเล็งเห็นผลดี ผลเสียที่จะเกิดขึ้น ในอนาคต และสามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรอรับผลดีหรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้น ในอนาคตได้ การมุ่งอนาคตจึงเกิดจากการสะสมผลของการ

เรียนรู้ ประสบการณ์ตั้งแต่อดีตของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะความมั่นคงของสภาพแวดล้อม ส่วนการควบคุมตน หมายถึง ความสามารถที่จะปฏิบัติ หรือควบคุมการปฏิบัติ เพื่อผลที่มีค่าสูงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ความสามารถควบคุมตนนี้มีหลายขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การสังเกตตนเอง การจัดสภาพแวดล้อม การกระทำการหรือเว้นที่จะกระทำพฤติกรรมและการให้รางวัลหรือลงโทษตนเอง ซึ่งจะทำให้เกิดความรู้สึกมีระเบียบวินัย และการประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม

2.3 ความเชื่ออำนาจในตน ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบคือ 1) ความสามารถในการทำนาย (Predictability) ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุและผล และ 2) ความเชื่อที่ว่าตนสามารถควบคุมให้เกิดผลนั้นตามที่ต้องการได้ (Controllability) ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนสูงเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมที่น่าปรารถนาต่างๆ มากกว่าผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนต่ำ

2.4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึงแรงจูงใจที่เป็นแรงขับให้บุคคลพยายามที่จะประกอบพฤติกรรมที่จะประสบสัมฤทธิ์ผลตามมาตรฐานความเป็นเลิศ (Standard of Excellence) ที่ตนตั้งไว้ บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะไม่ทำงานเพราะหวังรางวัลแต่ทำเพื่อจะประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีลักษณะสำคัญ ดังนี้ 1) มุ่งหาความสำเร็จ (Hope of Success) และกลัวความล้มเหลว (Fear of Failure) 2) มีความทะเยอทะยานสูง 3) ตั้งเป้าหมายสูง 4) มีความรับผิดชอบในการทำงานดี 5) มีความอดทนในการทำงาน 6) รู้ความสามารถที่แท้จริงของตนเอง 7) เป็นผู้ที่ทำงานอย่างมีการวางแผน และ 8) เป็นผู้ที่ตั้งระดับความคาดหวังไว้สูง

2.5 ทักษะ คุณธรรมและค่านิยม ทักษะ เป็นความสัมพันธ์ที่คาบเกี่ยวกันระหว่างความรู้สึกรู้สึก และความเชื่อ หรือการรู้ของบุคคล กับแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมได้ตอบ ในทางใดทางหนึ่งต่อเป้าหมายของ ทักษะนั้น คุณธรรม คุณงามความดีที่เป็นธรรมชาติ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ซึ่งรวมสรุปก็คือ สภาพคุณงาม ความดี ค่านิยม ค่านิยมทางสังคม เป็นระบบความชอบพิเศษที่คนในแต่ละสังคมมีอยู่ ค่านิยมประเภทนี้เกิดจากการเรียนรู้จากสังคมในระดับต่างๆ ซึ่งจะมีผลสัมพันธ์กับพฤติกรรม

3. ส่วนที่สาม ได้แก่ รากของต้นไม้ ที่แสดงถึงพฤติกรรมการทำงานอาชีพอย่างขยันขันแข็ง ซึ่งประกอบด้วยจิตลักษณะ 3 ด้าน ได้แก่ สติปัญญา ประสบการณ์ทางสังคม และสุขภาพจิต ซึ่งนีออน พินประดิษฐ์ (2555, หน้า 117) อธิบายไว้ดังนี้

3.1 สติปัญญา คือความเฉลียวฉลาดเหมาะสมกับอายุไม่หยุดงอกอยู่ในขั้นการคิดแบบรูปธรรม เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ก็มีความสามารถทางความคิดที่ป็นนามธรรมขั้นสูงได้

3.2 ประสบการณ์ทางสังคม คือการเข้าใจมนุษย์และสังคม การรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา เข้าใจสภาพการดำเนินงานชีวิตอุปสรรค และปัญหาความต้องการของคนประเภทต่างๆ ในสังคม

ตลอดจนสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและทางสังคมของคนเหล่านั้น เพื่อให้ทราบว่าการกระทำของตนจะส่งผลกระทบทั้งทางดีและทางไม่ดีแก่ผู้อื่นได้

3.3 สุขภาพจิต คือการมีความวิตกกังวลแต่น้อย หรือมีอยู่ในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ สุขภาพจิตของบุคคลส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม เช่น เด็กจะขึ้นอยู่กับบรรยากาศในครอบครัว หรือโรงเรียน คนในวัยทำงานจะขึ้นอยู่กับสภาพของที่ทำงาน การได้รับความยุติธรรมในการพิจารณากระบวนการเสริมแรง หรือความดีความชอบจากหัวหน้างาน

จิตลักษณะทั้งสามนี้อาจใช้เป็นสาเหตุของการพัฒนาจิตลักษณะ 5 ประการ ที่ลำดับของต้นไม้มักได้ กล่าวคือ บุคคลจะต้องมีลักษณะพื้นฐานทางจิตใจ 3 ด้าน ในปริมาณที่สูงพอเหมาะกับอายุ จึงจะเป็นผู้ที่มีความพร้อมที่จะพัฒนาจิตลักษณะทั้ง 5 ประการ ที่ลำดับของต้นไม้มักได้ โดยที่จิตลักษณะทั้ง 5 นี้ จะพัฒนาไปเองโดยอัตโนมัติ ถ้าบุคคลที่มีความพร้อมทางจิตใจ 3 ด้านดังกล่าวและอยู่ในสภาพแวดล้อมทางบ้าน ทางโรงเรียนและสังคมที่เหมาะสม นอกจากนั้นบุคคลยังมีความพร้อมที่จะรับการพัฒนาจิตลักษณะบางประการใน 5 ด้านนี้ โดยวิธีการอื่น ๆ ด้วยฉะนั้นจิตลักษณะพื้นฐาน 3 ประการ จึงเป็นสาเหตุของสาเหตุของพฤติกรรมของคนดีและของคนเก่งนั่นเอง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะ ประกอบด้วยปัจจัยแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ซึ่งปัจจัยภายใน เป็นการคิดวิเคราะห์ของแต่ละบุคคลในการพิจารณาการตัดสินใจคุณค่าและความดีงาม ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมและการประพฤติปฏิบัติ โดยเฉพาะการปฏิบัติทางจิตใจ เพื่อขัดเกลาตนเองให้เป็นไปในทางใดทางหนึ่ง โดยเกิดจากการรับรู้ จากการเรียนรู้ การมองเห็น การคิด แล้วนำมาพิจารณาเพื่อตัดสินใจว่า ต้องการสร้างจิตสำนึกแบบใดก็จะมีฝึกฝนและสร้างสมสำนึกเหล่านั้น ส่วนปัจจัยภายนอก เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับภาวะทางสัมพันธภาพของมนุษย์ ภาวะทางสังคมเป็นภาวะที่ลึกซึ้งกว่าภาวะทางกายภาพเพียงประการเดียว เป็นภาวะที่ได้อบรมกล่อมเกลาและสะสมอยู่ในส่วนของการรับรู้ที่ละเอียดที่ละน้อย ทำให้เกิดสำนึกที่มีรูปแบบหลากหลาย ภาวะทางสังคมนี้เริ่มตั้งแต่พ่อ แม่ พี่น้อง ญาติ เพื่อน ครู สื่อมวลชน บุคคลทั่วไป ตลอดจนระดับองค์กรวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ กฎหมาย ศาสนา รวมทั้งภาวะแวดล้อมด้านสื่อสารมวลชนและส่วนที่กำกับสำนึกของบุคคล คือ การได้สัมผัสจากการใช้ชีวิตที่มีพลังต่อการเกิดสำนึก อาทิ การไปโรงเรียน ไปทำงาน ดูละคร ฟังผู้คนสนทนากัน รับรู้เหตุการณ์บ้านเมือง ขัรบรฝ่าการจราจรที่แออัด ซึ่งการเกิดจิตสำนึกไม่สามารถสรุปแยกแยะได้ว่า เกิดจากปัจจัยภายในหรือภายนอกเพียงอย่างเดียวอย่างใดอย่างหนึ่ง เพราะทุกสรรพสิ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน จิตสำนึกที่มาจากภายนอกเป็นการเข้ามาโดยธรรมชาติกระทบต่อความรู้สึกของบุคคลแล้วกลายเป็นจิตสำนึกโดยธรรมชาติและมักไม่รู้ตัว แต่

สำนึกที่เกิดจากปัจจัยภายในเป็นความตั้งใจเลือกสรร บุคคลตระลึกรู้ตนเองเป็นอย่างดี เป็นสำนึกที่สร้างขึ้นเอง (ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และสังคม สัจจกร, 2543, หน้า 13)

ดังนั้นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสำนึกสาธารณะต้องศึกษาควบคู่กันไปทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ซึ่งปัจจัยภายใน ผู้วิจัย หมายถึง การรับรู้ความสามารถของตน และปัจจัยภายนอก หมายถึง การสนับสนุนจากครอบครัว การสนับสนุนจากอาจารย์ และการสนับสนุนจากเพื่อน

การรับรู้ความสามารถของตน

การรับรู้ความสามารถของตน (Self-efficacy) หรือ (Perceived Self-efficacy) หมายถึง การที่บุคคลมีความเชื่อในความสามารถของตนที่จะจัดการและแสดงพฤติกรรมให้ได้บรรลุเป้าหมายตามสถานการณ์ที่หวังไว้ (Bandura, 1999: 2)

การรับรู้ความสามารถของตนมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังในผลลัพธ์จากการกระทำที่จะเกิดขึ้นดังแสดงในภาพ 2 กล่าวคือ บุคคลใดที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงและคาดหวังว่าจะได้รับผลดีจากการแสดงพฤติกรรมบุคคลนั้นย่อมมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมนั้นอย่างแน่นอน ตรงกันข้ามกับบุคคลที่มีความเชื่อการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำและคาดหวังจะได้รับผลเสียจากการแสดงพฤติกรรม บุคคลนั้นย่อมมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจไม่แสดงพฤติกรรมนั้นๆ บุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงมักจะมีความคาดหวังในผลลัพธ์จากการกระทำกิจกรรมหรือพฤติกรรมสูงไปด้วย ขณะที่บุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ มักจะมีความคาดหวังในผลลัพธ์จากการกระทำกิจกรรมหรือพฤติกรรมในระดับปานกลางหรือต่ำเช่นกัน (วรารณ คุปประดิษฐ์, 2551, หน้า 30-31)

		ความคาดหวังในผลลัพธ์จากการกระทำที่จะเกิดขึ้น	
		สูง	ต่ำ
การรับรู้ความสามารถของตน	สูง	มีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมแน่นอน	มีแนวโน้มที่จะไม่แสดงพฤติกรรม
	ต่ำ	มีแนวโน้มที่จะไม่แสดงพฤติกรรม	มีแนวโน้มที่จะไม่แสดงพฤติกรรมแน่นอน

ภาพ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนกับความคาดหวังในผลลัพธ์จากการกระทำที่จะเกิดขึ้น

ที่มา: ปรับจาก สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2553, หน้า 59

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตน

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนนั้น แบนดูรา (Bandura, 1999: 3-5) เสนอว่ามีอยู่ด้วยกัน 4 ปัจจัย คือ

1. ประสบการณ์ที่เกิดจากความสำเร็จหรือความล้มเหลวในอดีต (Mastery Experiences) ซึ่ง แบนดูรา เชื่อว่าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด ความสำเร็จจะสร้างความเชื่อมั่นในการรับรู้ความสามารถของตน ส่วนความล้มเหลวจะบั่นทอนความเชื่อมั่นในการรับรู้ความสามารถของตน โดยเฉพาะเมื่อความล้มเหลวนั้นเกิดขึ้นก่อนที่การรับรู้ความสามารถของตนเองจะเกิดขึ้นอย่างมั่นคง คนที่ประสบความสำเร็จที่ได้มาโดยง่ายก็จะรู้สึกเสียกำลังใจกับความล้มเหลวโดยง่ายเช่นกัน ความเชื่อมั่นในการรับรู้ความสามารถของตนที่อยู่ได้อย่างทนทานนั้นต้องเกิดจากประสบการณ์ที่ได้ก้าวผ่านอุปสรรคต่างๆ จากความพยายามที่ไม่ย่อท้อ หลังจากที่มีความเชื่อว่าตนเองสามารถประสบความสำเร็จได้แล้วบุคคลนั้นก็จะมีความทนทานต่อความยากลำบากและฟื้นตัวจากความท้อถอยได้อย่างรวดเร็ว

2. ตัวแบบในสังคม (Vicarious Experience) การที่บุคคลได้เห็นตัวแบบซึ่งมีลักษณะคล้ายกับตนเองประสบความสำเร็จจากความพยายามที่ไม่ย่อท้อจะสร้างความเชื่อให้กับบุคคลนั้นว่าตนเองก็สามารถที่จะทำได้เช่นกัน ในทางตรงข้ามการได้เห็นคนอื่นล้มเหลวแม้จะพยายามอย่างมากก็จะเป็นตัวที่ลดระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองและแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมลงไป แต่ถ้าหากตัวแบบมีลักษณะไม่คล้ายกับบุคคลนั้นตัวแบบก็จะไม่มีอิทธิพลมาก

3. การถูกโน้มน้าวจากสังคม (Social Persuasion) บุคคลที่ได้รับการโน้มน้าวด้วยวาจาจากสังคมว่าตนเองมีความสามารถที่จะสำเร็จสิ่งต่างๆ ได้จะมีแนวโน้มที่จะมีความพยายามและอดทนมากกว่าบุคคลที่ปลูกฝังความสงสัยในตัวเองและอยู่กับการไร้ความสามารถของตนเองเมื่อเกิดปัญหาขึ้น หรือมีการรับรู้ความสามารถของตนมากกว่า

4. สภาพทางร่างกายและจิตใจ (Physical and Emotional states) ถึงแม้สภาพทางร่างกายและจิตใจจะไม่มีผลโดยตรงต่อการรับรู้ความสามารถของตน แต่บุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนจะมองสภาพทางร่างกายและจิตใจที่มีอุปสรรคว่าเป็นสิ่งกระตุ้นให้กระทำพฤติกรรมเพื่อบรรลุเป้าหมาย ส่วนบุคคลที่ไม่มีการรับรู้ความสามารถของตนจะมองสภาพทางร่างกายและจิตใจที่มีอุปสรรคว่าเป็นสิ่งขัดขวางการกระทำ

กระบวนการของการรับรู้ความสามารถของตน

แบนดูรา (Bandura, 1999: 5-11) กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถของตนที่มีต่อการแสดงพฤติกรรม มีกระบวนการดังนี้

1. กระบวนการรู้คิด (Cognitive process) การรับรู้ความสามารถของตนกระทบต่อแบบแผนการคิดที่สามารถส่งเสริมหรือบั่นทอนผลการปฏิบัติงานได้ บุคคลจะตีความจากสถานการณ์และคาดการณ์ในอนาคตเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในความสามารถของตน คนที่เชื่อว่าตนเองมีความสามารถสูงจะมองสถานการณ์ที่พบว่าเป็น โอกาส และมองภาพความสำเร็จเป็นสิ่งที่น่าการกระทำ

2. กระบวนการจูงใจ (Motivation process) ความสามารถที่จะจูงใจตนเองและกระทำตามที่ตั้งเป้าหมายมีพื้นฐานมาจากกระบวนการคิดและความเชื่อในความของตนก็จะมีบทบาทสำคัญในการคิดที่เป็นพื้นฐานของแรงจูงใจ บุคคลที่รับรู้ความสามารถของตนเองและตั้งเป้าไว้สูงจะมีแรงจูงใจในการกระทำ และจะปฏิบัติงานได้ดีกว่าคนที่สงสัยในความสามารถของตนเอง

3. กระบวนการด้านความรู้สึก (Affective process) การรับรู้ความสามารถของตนสามารถมีผลต่อประสบการณ์ทางอารมณ์โดยผ่านการควบคุมตนเองทางด้านการคิด การกระทำ และความรู้สึก ในด้านการคิด ความเชื่อในความสามารถของตนมีอิทธิพลต่อความสนใจและการตีความเหตุการณ์ในชีวิตที่อาจให้ความรู้สึกในทางบวกหรือทางลบ และมีผลต่อการรับรู้ว่าคุณมีความสามารถที่จะควบคุมความคิดทางลบที่เกิดขึ้นได้หรือไม่ด้วยด้านการกระทำ การรับรู้ความสามารถของตนเองจะจัดการกับสภาวะทางอารมณ์โดยการส่งเสริมการกระทำที่มีประสิทธิผลเพื่อเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมในลักษณะที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ได้ ส่วนความรู้สึกจะเกี่ยวข้องกับการรับรู้ว่าคุณสามารถทำให้สภาวะทางอารมณ์ของคุณที่ไม่ดีให้ดีขึ้นได้หรือไม่

4. กระบวนการเลือก (Selection process) บุคคลมีแนวโน้มจะหลีกเลี่ยงกิจกรรมและสภาพการณ์ที่เขาเชื่อว่ายากเกินความสามารถของตนและบุคคลจะกระทำกิจกรรมและเลือกสิ่งแวดล้อมที่เขาแน่ใจว่ามีความสามารถที่จะจัดการได้ ผู้ที่ยังมีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงจะเลือกกิจกรรมที่ยังมีความท้าทาย ดังนั้นกระบวนการทั้ง 4 นี้จึงต้องทำงานร่วมกันเพื่อดำเนินการกำกับพฤติกรรมมนุษย์

ดังนั้นในเรื่องของจิตสาธาณะ การรับรู้ความสามารถของตน จึงหมายถึง การที่บุคคลมีความเชื่อหรือคาดหวังว่าตนเองมีความสามารถในการแสดงพฤติกรรมที่เกี่ยวกับจิตสาธาณะให้ประสบความสำเร็จได้

จากการประมวลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่ามีการศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนที่สัมพันธ์กับจิตสาธาณะ ดังนี้ โกศล มีความดี (2547) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการมีจิตสาธาณะของข้าราชการตำรวจ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการตำรวจผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพิจารณาบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึง พฤษภาคม พ.ศ. 2547 จำนวน 147 นาย พบว่าการรับรู้ความสามารถของตน เป็นตัวแปรที่มี

ประสิทธิภาพในการทำนายการมีจิตสาธารณะของข้าราชการตำรวจได้มากที่สุด ($\beta = .663$) และเมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ พบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะของข้าราชการตำรวจมากที่สุด ($r = .739$) สอดคล้องกับ พรพรหม พรศวก (2550) ศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสหวิทยาเขต กรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ของโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก จำนวน 412 คน พบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเอง มีค่าน้ำหนักความสำคัญที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนรายด้านทั้งสาม คือ การหลีกเลี่ยงการใช้ การถือเป็นหน้าที่ และการเคารพสิทธิในการใช้มากที่สุด โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจากนั้นแล้วยังมีการศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์หลายๆ ด้าน อาทิ นารีรัตน์ แซ่ตั้ง (2552) ศึกษาความสามารถในการพยากรณ์ของการรับรู้ความสามารถของตนเอง และการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อความเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้าของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 170 คน พบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้า โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .577 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสิริอนัฐพร สุวี (2548) ศึกษาความสามารถในการพยากรณ์ของการรับรู้ความสามารถของตนเอง และการได้รับการสนับสนุนทางสังคมต่อพฤติกรรมเผชิญปัญหาของวัยรุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นบุคคลที่มีอายุระหว่าง 13 – 15 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนสหศึกษาของรัฐบาลและเอกชน จำนวน 638 คน พบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเอง และการได้รับการสนับสนุนทางสังคมร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมเผชิญปัญหา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนชัยพันธ์ ยูณะเดมิย์ (2552) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง และการสนับสนุนทางสังคมจากหัวหน้ากับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในโรงงานแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานระดับปฏิบัติการในคลังสินค้าของโรงงานแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 180 คน พบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .266 นอกจากนี้ วิราวรรณ ชูจันทร์ (2552) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

จำนวน 262 คน พบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .846 ส่วน ติลดา อินทร (2553) ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้ความสามารถของตนเอง และความต้องการพัฒนาตนเองของพยาบาลงานการพยาบาลอายุรศาสตร์และจิตเวชศาสตร์โรงพยาบาลของรัฐแห่งหนึ่ง โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลระดับปฏิบัติการ ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานการพยาบาลอายุรศาสตร์และจิตเวชศาสตร์โรงพยาบาลของรัฐแห่งหนึ่ง จำนวน 270 คน พบว่าพยาบาลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในระดับสูงมีความต้องการพัฒนาตนเองทุกด้านสูงกว่าพยาบาลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากความหมายและความสำคัญของการรับรู้ความสามารถของตนเองที่มีต่อพฤติกรรม ดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงกำหนดให้การรับรู้ความสามารถของตนเอง เป็นปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อจิต สาธารณะของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

การสนับสนุนทางสังคม

การสนับสนุนทางสังคมคือ ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ ซึ่งมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ในทางดี ระบบการสนับสนุนทางสังคมช่วยให้มนุษย์หาหนทางที่เพิ่มการควบคุมทางอารมณ์ และการควบคุมความเครียดเอาไว้ ลักษณะของการสนับสนุนแบบต่างๆ เช่น การให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาต่างๆ การพูดคุยให้การปรึกษา คำแนะนำ การให้ความรัก ความอบอุ่น ซึ่งการสนับสนุนทางสังคมเหล่านี้จะช่วยเพิ่มการยกย่องนับถือตัวของตัวเอง รวมไปถึงความเชื่อมั่น และความรู้สึกว่าตนเองนั้นมีคุณค่า ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลดียิ่งขึ้นแก่บุคคลนั้นๆ ในการปรับตัวทางด้านจิตวิทยา การสนับสนุนทางสังคม จึงเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ การสร้างความสัมพันธ์ และการรวมตัวกันเป็นกลุ่มทางสังคมเพื่อช่วยเหลือกันในการเผชิญหน้ากับปัญหา ส่งเสริมให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ความรู้สึกที่มั่นคง และศักยภาพของตนเอง ซึ่งสามารถได้รับในรูปแบบของการสนับสนุนทั้งทางด้านวัตถุหรือทางด้านจิตใจ ทำให้บุคคลได้รับรู้ว่ามิใช่ผู้ที่ให้ความรัก ความเอาใจใส่ เห็นคุณค่าและยกย่องของบุคคลนั้นเป็นส่วนหนึ่งในสังคม มีความผูกพันกันในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายของการติดต่อสื่อสาร (นุชจิรา สุมณฑา, 2549, หน้า 44-46)

ทฤษฎีการสนับสนุนทางสังคม

ทิลเดน (Tilden, 1985, อ้างถึงใน นาริรัตน์ แซ่ตั้ง, 2552, หน้า 20-21) ได้กล่าวถึงทฤษฎีที่เน้นการสนับสนุนทางสังคมไว้ได้ดังนี้

1. ทฤษฎีความผูกพัน (Attachment Theory) กล่าวว่า มนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของสังคมมีความต้องการที่จะติดต่อกับเพื่อน อันเป็นความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดผูกพัน ระหว่างมารดาและบุตร ซึ่งเป็นความผูกพันที่เกิดขึ้นตลอดช่วงชีวิตของมนุษย์

2. ทฤษฎีความเครียด พฤติกรรมการจัดการปัญหาโดยการปรับตัว (Theory of Stress Coping and Adaptation) กล่าวว่า การสนับสนุนทางสังคมเป็นปัจจัยที่ช่วยให้บุคคลเผชิญภาวะความเครียดและปรับตัวได้ดี จากการได้รับการสนับสนุนทางด้านอารมณ์ การประเมินข้อมูลข่าวสารและวัตถุดิบของ การเงินและแรงงาน

3. ทฤษฎีการแลกเปลี่ยนทางสังคม (Social Exchange Theory) กล่าวว่า การสนับสนุนทางสังคมเป็นปฏิกริยาระหว่างบุคคลซึ่งส่งผลลัพธ์ต่ออีกบุคคลหนึ่ง โดยผลลัพธ์นั้นอาจเป็นการลงโทษหรือได้รับรางวัลซึ่งเป็นการแลกเปลี่ยนระหว่างบุคคล

4. ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ (Interaction Theory) เป็นการรวมกลุ่มกันของสังคมและความรู้สึกเป็นเจ้าของ ได้ถูกนำมาเป็นจุดรวมของทางสังคมวิทยา การสนับสนุนทางสังคม เป็นการผสมกลมกลืนและการมีปฏิสัมพันธ์ของบุคคลต่อผู้ที่มีความสัมพันธ์นั้นๆ สัมพันธภาพในสังคมนั้นประกอบด้วย เป้าหมายของสัมพันธภาพ (Content) ความสัมพันธ์และการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน (Directness) ระยะเวลาและความยาวนานในการติดต่อกัน (Durability) ความหนาแน่นและความแข็งแกร่งของสัมพันธภาพ (Intensity) และความถี่และช่วงเวลาของการติดต่อสัมพันธ์ (Frequency)

5. ทฤษฎีการสนับสนุนทางสังคม (Theory of social support) มีพื้นฐานการพัฒนามาจากปฏิสัมพันธ์ในส่วนของความสัมพันธ์และการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ซึ่งกัน และกัน (Directness or reciprocity) ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกันอย่างมากกับการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันที่มักเกิดขึ้นในรูปแบบของสัมพันธภาพอย่างไม่เป็นทางการ (Informal relationship) เช่น ญาติพี่น้องเพื่อนบ้าน มากกว่ารูปแบบที่เกิดขึ้นในสัมพันธภาพอย่างเป็นทางการ (Formal relationship)

ระดับของการสนับสนุนทางสังคม

ระดับของการสนับสนุนทางสังคมแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ (Gottlieb, 1985, อ้างถึงใน นุชจิรา สุมณฑา, 2549, หน้า 50-51)

1. ระดับกว้าง (Macro level) เป็นระดับที่พิจารณาถึงการมีส่วนร่วมในสังคม อาจสามารถวัดได้จากความสัมพันธ์กับสถาบันต่างๆ ในสังคม การเข้าร่วมกลุ่มต่าง ๆ ด้วยความสมัครใจ และการดำเนินชีวิตแบบที่ไม่เป็นทางการในสังคม

2. ระดับกลุ่มเครือข่าย (Mezzo level) เป็นการมองที่ระดับของโครงสร้างและหน้าที่ของเครือข่ายสังคมด้วยการวัดเจาะจงไปถึงกลุ่มบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันอย่างสม่ำเสมอ เช่น กลุ่มเพื่อนการสนับสนุนทางสังคมในระดับนี้ คือ การให้คำแนะนำ ความช่วยเหลือในด้านวัตถุ ความเป็นมิตรการสนับสนุนทางด้านอารมณ์ และการยกย่องนับถือ

3. ระดับแคบ หรือระดับเล็ก (Micro level) คือการพิจารณาความสัมพันธ์ของบุคคลที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมมากที่สุด โดยมีความเชื่อว่าคุณภาพของความสัมพันธ์ มีความสำคัญมากกว่าปริมาณกล่าวคือ ขนาด จำนวนและความถี่ของความสัมพันธ์ การสนับสนุนในระดับนี้ได้แก่ สามี ภรรยา บุตรและสมาชิกในครอบครัว หรือคนรัก ซึ่งมีความใกล้ชิดทางอารมณ์ให้การสนับสนุนทางจิตใจ แสดงความรักและห่วงใย

ลักษณะของการสนับสนุนทางสังคม

ลักษณะของการสนับสนุนทางสังคม หมายถึง ความช่วยเหลือด้านต่างๆ ที่บุคคลได้รับจากแหล่งสนับสนุนทางสังคม ซึ่ง ไวน์เนอร์ท (Weinert, 1981; อ้างถึงใน สิริอนัฐพร สุวี, 2548, หน้า 13-14) แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ

1. ด้านความใกล้ชิดและรักใคร่ผูกพัน ความใกล้ชิดและรักใคร่ผูกพันจะส่งผลให้บุคคลรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่น ช่วยไม่ให้เกิดความว้าวุ่น
2. ด้านการมีส่วนร่วมหรือการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม การมีส่วนร่วมของบุคคลในสังคม ทำให้บุคคลรู้สึกมีเป้าหมาย มีความเป็นเจ้าของและได้รับการยอมรับว่าตนมีคุณค่าต่อกลุ่ม
3. ด้านการได้รับยกย่อง การที่บุคคลมีความรับผิดชอบต่อความสุขสบายของผู้อื่น ทำให้ตนเองรู้สึกว่าได้รับการยกย่อง เป็นที่ต้องการ เป็นที่พึ่งพาของบุคคลอื่นได้
4. ด้านการยอมรับบทบาท การได้รับการยอมรับบทบาทในสถาบันครอบครัว หรือสังคม จะทำให้เกิดความเชื่อมั่นหรือความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง
5. ด้านการได้รับการช่วยเหลือ เป็นการได้รับคำแนะนำ ชี้แนะหรือได้รับกำลังใจเพื่อสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาได้

เฮาส์ (House, 1981; อ้างใน อ้างถึงใน นริรัตน์ แซ่ตั้ง, 2552, หน้า 23) แบ่งลักษณะของการสนับสนุนทางสังคม ออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. การสนับสนุนทางด้านอารมณ์ (Emotional support) เป็นความรู้สึกเห็นใจ การให้การดูแลเอาใจใส่ ให้กำลังใจ การยอมรับ ยกย่อง และเห็นคุณค่า เป็นการแสดงความรักความผูกพันที่มีต่อกัน

2. การสนับสนุนด้านการประเมินเปรียบเทียบ (Appraisal Support) เป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อนำไปประเมินตนเอง ทำให้เกิดความมั่นใจ และรู้สึกเปรียบเทียบตนเองกับบุคคลอื่น

3. การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร (Informative Support) เป็นการให้ข้อมูลข่าวสารข้อเท็จจริง การให้คำแนะนำ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจปัญหาที่เกิดขึ้น

4. การสนับสนุนด้านสิ่งของหรือบริการ (Instrumental Support) เป็นการให้ความช่วยเหลือในรูปวัตถุ สิ่งของ หรือแรงงาน

สมจิต (Somchit, 1988; อ้างถึงใน วิมลวรรณ ศิริวงศ์, 2548, หน้า 30) แบ่งชนิดของการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 3 ชนิด คือ

1. การช่วยเหลือโดยการให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้เกี่ยวกับโรคและการรักษา ให้คำแนะนำในการแก้ปัญหา และให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับความประพฤติและการปฏิบัติของบุคคล (information support)

2. การให้ความช่วยเหลือด้านอารมณ์ ได้แก่ การให้ความสำคัญ การให้ความมั่นใจ ความรู้สึกที่สามารถจะพึ่งพา และไว้วางใจผู้อื่น ซึ่งทำให้เขารู้สึกว่าได้รับความเอาใจใส่หรือความรัก

3. การให้ความช่วยเหลือที่เป็นรูปธรรม คือ การให้ความช่วยเหลือโดยตรงหรือการได้สิ่งของหรือให้บริการ

แหล่งของการสนับสนุนทางสังคม

แหล่งของการสนับสนุนทางสังคมมีความเกี่ยวข้องกับชนิดและปริมาณของการสนับสนุนทางสังคม ทั้งนี้ชนิดของการสนับสนุนนั้นจะเปลี่ยนแปลงไปตามแหล่งที่ให้การสนับสนุน ส่วนปริมาณของการสนับสนุนทางสังคมจะขึ้นอยู่กับเครือข่ายสังคมที่ให้การสนับสนุน (วิมลวรรณ ศิริวงศ์, 2548, หน้า 31)

ไวเนอร์ท (Weinert, 1981; อ้างถึงใน สิริอนัฐพร สุวี, 2548, หน้า 13) แบ่งแหล่งของการสนับสนุนทางสังคม ออกเป็น 11 กลุ่ม ได้แก่

1. บิดามารดา
2. บุตร
3. คู่ครอง เพื่อนสนิท หรือบุคคลที่สำคัญในชีวิต
- 4.ญาติหรือบุคคลในครอบครัว
5. มิตร สหาย
6. เพื่อนบ้าน หรือเพื่อนร่วมงาน

7. พระหรือนักบวช
8. บุคคลในวิชาชีพ เช่น ผู้ให้คำปรึกษา พยาบาล
9. หน่วยบริการที่จัดให้โดยชุมชน
10. กลุ่มให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
11. กลุ่มอื่นๆ เช่น หัวหน้างาน ลูกจ้าง

โดยสรุปการสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การที่บุคคลได้รับความรัก ความเอาใจใส่ เห็นคุณค่า ได้รับการยกย่อง มีการผูกพันซึ่งกันและกัน มีความรู้สึกเป็นส่วนร่วมในสังคมเดียวกัน จากบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์กัน

จากการประมวลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่ามีการศึกษาการสนับสนุนทางสังคมที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะ ดังนี้ อ้อมใจ วงษ์มณฑา (2553) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 400 คน พบว่าการสนับสนุนจากครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .490 ส่วนการสนับสนุนจากอาจารย์และเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะของนักศึกษาอยู่ในระดับต่ำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .237 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาการพยากรณ์ พบว่าการสนับสนุนจากครอบครัวสามารถร่วมเป็นตัวพยากรณ์กับการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น ได้ร้อยละ 30.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพชร, วิมล เหมือนคิด และชญญา ลีศัตรุพ่าย (2553) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา มนุษยสัมพันธ์ การพัฒนาบุคลิกภาพ และการพูดเพื่อประสิทธิผลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 492 คน พบว่าการได้รับการสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตอาสาของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .538 และเมื่อพิจารณาการทำนายจิตอาสาของนักศึกษา พบว่าการสนับสนุนทางสังคม สามารถเป็นตัวทำนายจิตอาสาของนักศึกษาที่มีอิทธิพลสูง ($\beta = .325$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เช่นเดียวกับนันทรรัตน์ ปรีดิธรรม (2553) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของเด็กและเยาวชนที่รับทุนการศึกษาสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ โดยมีประชากรเป็นเด็กและเยาวชนที่รับทุนการศึกษาสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ จำนวน 282 คน พบว่าการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน การสนับสนุนทางสังคมจากสถานศึกษา และการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว มี

ความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตอาสา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .422, .373 และ .356 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาการพยากรณ์พฤติกรรมจิตอาสา พบว่าการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน การสนับสนุนทางสังคมจากสถานศึกษา และการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว สามารถพยากรณ์พฤติกรรมจิตอาสาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\beta = .257, .164$ และ $.147$ ตามลำดับ) นอกจากนี้ โกศล มีความดี (2547) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการมีจิตสาธารณะของข้าราชการตำรวจ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการตำรวจผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพิจารณาบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึงพฤษภาคม พ.ศ. 2547 จำนวน 147 นาย พบว่าการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะของข้าราชการตำรวจ ($r = .487$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากความหมายและความสำคัญของการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรม ดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงกำหนดให้การสนับสนุนทางสังคม เป็นปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยผู้วิจัยได้แบ่งการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว 2) การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ และ 3) การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ เป็นสถาบันอุดมศึกษา จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2548 เมื่อวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2548 มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จัดการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในสองรูปแบบคือการศึกษาในระบบ และการศึกษานอกระบบ ที่เน้นการตอบสนองภาคอุตสาหกรรมและบริการ โดยใช้พื้นที่หลักใน 3 พื้นที่ ได้แก่ เทคนิครุงเทพฯ บพิตรพิมุข มหาเมฆ และพระนครใต้ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ, สำนักงานอธิการบดี, สำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา, 2555)

วิสัยทัศน์

วิชาชีพสร้างสรรค์ ปฏิบัติงานเด่น เน้นความสุข มุ่งสู่อาเซียน

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาระดับปริญญาตรีเน้นให้นักศึกษาคิดสร้างสรรค์และปฏิบัติงานได้จริง
2. รับใช้สังคมเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและประชาคมอาเซียน
3. พัฒนาและบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
4. พัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อให้ทุกคนในมหาวิทยาลัยมีความสุข

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. การพัฒนาคุณภาพนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน
2. การเพิ่มมูลค่างานวิชาการสู่เศรษฐกิจและสังคม
3. การบริหารจัดการและการสร้างภาพลักษณ์
4. การพัฒนาเครือข่ายมหาวิทยาลัยให้เข้มแข็ง
5. การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าประสงค์

- 1.บัณฑิตสามารถทำงานได้ในภูมิภาคอาเซียน
2. การสอนเพิ่มมูลค่าเพิ่มจากการเรียน การวิจัย และการบริการ
3. บริหารงานเป็นที่ยอมรับและสร้างเครือข่าย
4. เพิ่มพูนความรู้และคุณภาพชีวิต

โครงสร้างการบริหาร

มหาวิทยาลัยมีสภามหาวิทยาลัยเป็นองค์กรสูงสุด แบ่งส่วนราชการเป็น 7 คณะ 3 สำนัก และ 1 สถาบัน ดังนี้

1. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ประกอบด้วย สำนักงานคณบดี ภาควิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม และภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยีศึกษา
2. คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ประกอบด้วย สำนักงานคณบดี ภาควิชาเทคโนโลยีการอาหารและโภชนาการ ภาควิชาแฟชั่นและออกแบบเครื่องแต่งกาย และภาควิชาเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์และออกแบบงานประดิษฐ์
3. คณะบริหารธุรกิจ ประกอบด้วย สำนักงานคณบดี ภาควิชาการบัญชีและการเงิน และภาควิชาการตลาดและการจัดการ
4. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประกอบด้วย สำนักงานคณบดี ภาควิชาวิทยาศาสตร์ ภาควิชาคณิตศาสตร์และวิทยาการคอมพิวเตอร์ และภาควิชาเทคโนโลยีสื่อสารและอุตสาหกรรม

5. คณะวิศวกรรมศาสตร์ ประกอบด้วย สำนักงานคณบดี ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกลและอุตสาหกรรม ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้าและโทรคมนาคม และภาควิชาวิศวกรรมโยธา

6. คณะศิลปศาสตร์ ประกอบด้วย สำนักงานคณบดี ภาควิชาภาษาต่างประเทศและอุตสาหกรรมบริการ และภาควิชาศึกษาทั่วไป

7. คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอ ประกอบด้วย สำนักงานคณบดี

8. สำนักงานอธิการบดี ประกอบด้วย กองกลาง กองคลัง กองนโยบายและแผน กองบริหารงานบุคคล กองพัฒนานักศึกษา ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ศูนย์ประชาสัมพันธ์ ศูนย์อนุรักษ์พลังงาน ศูนย์ผลิตเอกสาร โครงการจัดตั้งวิทยาลัยนานาชาติ โครงการเรียนรู้ตามอัธยาศัย สำนักงานสหกิจศึกษา และสำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา

9. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย สำนักงานผู้อำนวยการ

10. สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน ประกอบด้วย สำนักงานผู้อำนวยการ

11. สถาบันวิจัยและพัฒนา ประกอบด้วย สำนักงานผู้อำนวยการ

การจัดการศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ใช้ระบบหน่วยกิตในการจัดรายวิชาในหลักสูตรการศึกษา และเปิดสอนหลักสูตรต่างๆ โดยใช้ระบบทวิภาค ปีการศึกษาหนึ่งแบ่งเป็น 2 ภาคการศึกษา ภาคการศึกษาละ 17 สัปดาห์ แบ่งออกเป็น 5 กลุ่มสาขาวิชา ประกอบด้วย

1. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและชีวภาพ ประกอบด้วย คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

2. กลุ่มสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ประกอบด้วย คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอ

3. กลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ประกอบด้วย คณะบริหารธุรกิจ และโครงการจัดตั้งวิทยาลัยนานาชาติ

4. กลุ่มสาขาวิชาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ มีเพียง 1 คณะ คือ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

5. กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์/มนุษยศาสตร์ มีเพียง 1 คณะ คือ คณะศิลปศาสตร์

หลักสูตรการศึกษา

เพื่อให้การผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพบรรลุตามปรัชญาและปณิธานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มหาวิทยาลัยจึงดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตหลายๆ ด้าน ประกอบด้วย การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและการพัฒนาประเทศ การ

พัฒนาหลักสูตรรายวิชาศึกษาทั่วไป ตามมาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีของกระทรวงศึกษาธิการ และเป็นไปตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไป การพัฒนาหลักสูตรให้มีรายวิชาสหกิจศึกษา เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีประสบการณ์การทำงานในสถานประกอบการ และการพัฒนาทักษะด้านต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับนักศึกษา เช่น ด้านภาษาต่างประเทศ ด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนการพัฒนา นักศึกษาด้านคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข

ในปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยเปิดสอนหลักสูตรต่างๆ จำนวน 85 หลักสูตร เป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรี 81 หลักสูตร หลักสูตรระดับปริญญาโท 3 หลักสูตร และหลักสูตรระดับประกาศนียบัตร 1 หลักสูตร รายละเอียดจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ดังแสดงในตาราง 2.1

ตาราง 2.1 จำนวนหลักสูตรที่เปิดสอน ปีการศึกษา 2554 จำแนกตามคณะวิชา

คณะวิชา	จำนวนหลักสูตร ปริญญาตรี 4-5 ปี ต่อเนื่อง		จำนวนหลักสูตร ปริญญาโท	จำนวนหลักสูตร ป. บัณฑิต	รวม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	7	4	1	1	13
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	14	-	1	-	15
คณะวิศวกรรมศาสตร์	7	-	-	-	7
คณะบริหารธุรกิจ	9	11	-	-	20
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์	11	2	-	-	13
คณะศิลปศาสตร์	6	-	-	-	6
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอ	5	-	1	-	6
วิทยาลัยนานาชาติ	5	-	-	-	5
รวมทั้งสิ้น	64	17	3	1	85

ผลการขึ้น ป้องกัน หรือแก้ปัญหของสังคมในด้านต่างๆ

1. จิตสาธารณะ
2. ผู้ค่อยโอกาสและผู้สูงอายุ

ในด้านจิตสาธารณะที่เกี่ยวกับนักศึกษา มหาวิทยาลัยได้มีมาตรการ ดังนี้

1. สนับสนุนให้องค์กรนักศึกษา / สโมสรนักศึกษา / ชมรม มีโครงการที่เกี่ยวกับจิตสาธารณะ

2. รมรณรงค์ให้นักศึกษามีจิตสำนึกด้านจิตสาธารณะในรูปแบบต่าง ๆ

3. สนับสนุนให้มีการนำเรื่องจิตสาธารณะสู่การเรียนการสอนโดยระบุให้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม/เนื้อหาวิชา ในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้มหาวิทยาลัย ยังได้มีข้อกำหนดพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ให้นักศึกษายึดถือปฏิบัติ 7 ข้อ ดังนี้

1. มีความเสียสละ มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีจิตสาธารณะ
2. มีความซื่อสัตย์สุจริต ทั้งต่อตนเองและต่อสังคม
3. มีความกตัญญูต่อบิดา มารดา ครู อาจารย์ ผู้มีพระคุณ และประเทศชาติ
4. มีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่เรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง
5. มีระเบียบวินัย เคารพกฎระเบียบของสังคม
6. มีความสามัคคี มีความอดทนอดกลั้น ในการดำเนินชีวิต
7. มีความอ่อนน้อมถ่อมตน มารยาทที่ดี มีสัมมาคารวะ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธนิดา ทองมีเหลือ และคณะ (2550) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2549 จำนวน 421 คน พบว่าปัจจัยทางจิต ได้แก่ เอกลัษณ์แห่งตน ลักษณะมุ่งอนาคต และปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นอกจากนี้ตัวแปรทางจิตสังคมที่สามารถร่วมกันทำนายจิตสาธารณะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต สัมพันธภาพระหว่างเพื่อน และเอกลัษณ์แห่งตน

นวลละออ แสงสุข (2553) ศึกษาจิตสำนึกสาธารณะในเยาวชน: กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 มหาวิทยาลัยรามคำแหง ห้วหมาก บางกะปิ กรุงเทพมหานคร พบว่าบุคคลที่มีอิทธิพลในการเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมมากที่สุด คือ ตนเอง และนักศึกษาที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่แตกต่างกันและมีบุคคลที่มีอิทธิพลในการเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมต่างกัน มีพฤติกรรมที่แสดงออกด้านจิตสำนึกสาธารณะโดยภาพรวมแตกต่างกัน

เรียม นมรักษ์ (2552) วิเคราะห์องค์ประกอบของจิตสาธารณะของนักศึกษาในองค์กร นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อค้นหาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา ในองค์กรนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษาในองค์กรนักศึกษาของ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 300 คน พบว่า องค์ประกอบของจิตสาธารณะมีทั้งสิ้น 9 องค์ประกอบ เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ 1) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น 2) ความรัก ความเอื้ออาทร และความสามัคคี 3) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม 4) ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ 5) ยกย่องและให้เกียรติผู้อื่น 6) มีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน 7) มีการติดต่อสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยงช่วยความร่วมมือ 8) มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และ 9) มีองค์ความรู้และความสามารถในการแสวงหาความรู้

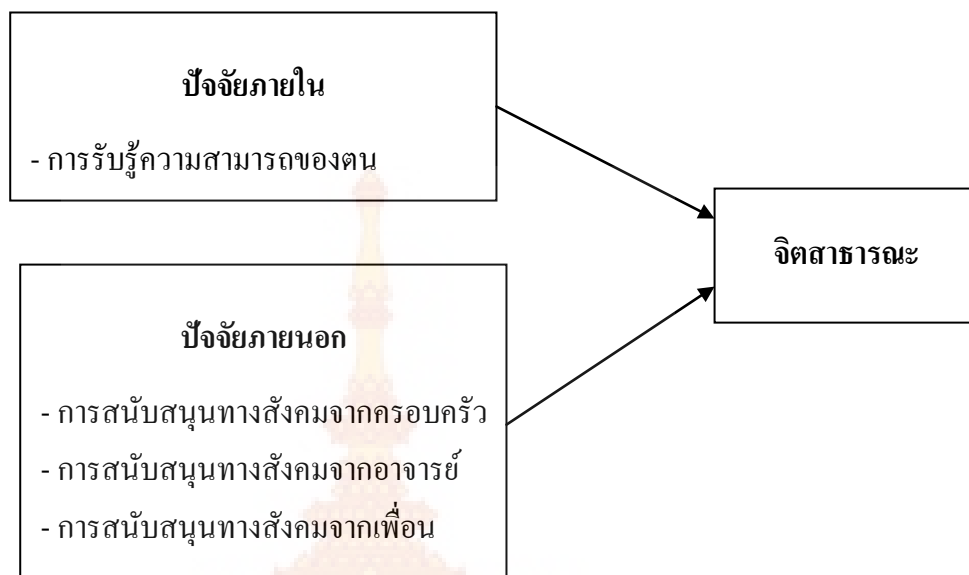
สุภัทรา ภูมิรัตนาวลี (2547) ศึกษาระดับจิตสำนึกต่อสังคมของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และวิเคราะห์ปัจจัยและกระบวนการที่เอื้อต่อการพัฒนาจิตสำนึกต่อสังคมของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การดำเนินการวิจัยประกอบด้วยการวิจัยเชิงสำรวจและการศึกษาเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างในการสำรวจคือนิสิตระดับปริญญาตรีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รุ่นปีการศึกษา 2547 จำนวน 342 คน ส่วนการศึกษาเชิงคุณภาพศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนิสิตจำนวน 8 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) โดยเฉลี่ยแล้วนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีจิตสำนึกต่อสังคมในระดับสูง 2) ปัจจัยและกระบวนการที่เอื้อต่อการพัฒนาจิตสำนึกต่อสังคมของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่สำคัญมี 9 ตัว เรียงตามลำดับคือ 1) กระบวนการพัฒนาจิตสำนึกต่อสังคมจากเพื่อน 2) ความสม่ำเสมอในการทำกิจกรรม 3) กระบวนการพัฒนาจิตสำนึกต่อสังคมจากครอบครัว 4) กระบวนการพัฒนาจิตสำนึกต่อสังคมจากสื่อมวลชน 5) ความสนใจในการทำกิจกรรม 6) แบบอย่างจากบุคคลสำคัญ 7) แบบอย่างจากบิดา 8) สถานภาพของครอบครัวที่พ่อแม่อยู่ด้วยกัน และ 9) ภูมิสำเนา ตัวแปรทั้ง 9 ตัว ร่วมกันอธิบายแปรปรวนของจิตสำนึกต่อสังคมของนิสิตได้ร้อยละ 51.5

พริยา นิลมาต (2550) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ในจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 380 คน พบว่า คุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัย ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ด้านความกตัญญูกตเวที ความฉลาดทางอารมณ์ พฤติกรรมการสอนของครู การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียน ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์จิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ คุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัย ด้านเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ด้านความกตัญญูกตเวที ความฉลาดทางอารมณ์ พฤติกรรมการสอนของครู การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

ปิยะนาถ สรวิสูตร (2552) ศึกษาแรงจูงใจของผู้นำเยาวชนที่มีจิตอาสาในการทำกิจกรรมเพื่อสังคม: กรณีศึกษาสภาเยาวชนกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาจากผู้นำเยาวชนที่มีจิตอาสาในสภาเยาวชนกรุงเทพมหานครส่วนกลาง ที่ทำกิจกรรมระหว่างปี 2550-2551 จำนวน 100 คน พบว่าผู้นำเยาวชนที่มีจิตอาสาที่แตกต่างกันมีแรงจูงใจโดยรวมในการทำกิจกรรมเพื่อสังคมแตกต่างกัน สำหรับผู้นำเยาวชนที่มีจิตอาสาที่ทำและไม่ทำกิจกรรมการพัฒนามาตรการและการดูแลเยาวชนมีแรงจูงใจภายในแตกต่างกัน ผู้นำเยาวชนที่มีจิตอาสาที่มีข้อเสนอว่า หน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชนควรสนับสนุนให้เกิด การขับเคลื่อนเพื่อสังคม สถาบันการศึกษาและครอบครัวควรสนับสนุนให้ทำกิจกรรมเพื่อเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างเป็นรูปธรรม

วิทย์พัฒน์ท สีหา (2551) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และสร้างสมการพยากรณ์จิตสาธารณะของนิสิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ภาคปกติ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 1,068 คน พบว่าการเห็นคุณค่าในตนเอง อัตมโนทัศน์ ค่านิยมบุคคลทางครอบครัว การขัดเกลาทางสังคม และเหตุผลเชิงจริยธรรม มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิต และปัจจัยที่สามารถพยากรณ์จิตสาธารณะของนิสิต คือ เหตุผลเชิงจริยธรรม อัตมโนทัศน์ และค่านิยมบุคคลทางครอบครัว

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะประกอบด้วยปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายใน ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง ปัจจัยภายนอก ได้แก่ การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ และการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน ผู้วิจัยจึงได้สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพ 3 กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา: แนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยมุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ตามหัวข้อดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1-4 ภาคปกติ ปีการศึกษา 2554 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 8,731 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2554 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 370 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิหลายขั้นตอน (Multi Stage Stratified Random Sampling) โดยดำเนินการ ดังนี้

1.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 608-609) ขนาดประชากร 10,000 คน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และมีขนาดของความคลาดเคลื่อนเท่ากับร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัยจำนวน 370 คน

1.2 กำหนดการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) อย่างมีสัดส่วนเพื่อให้ได้ตัวแทนในแต่ละคณะ

1.3 จัดกลุ่มประชากรออกเป็นชั้นภูมิตามคณะทั้ง 7 คณะ และตามชั้นปี

1.4 จำนวนจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละคณะ และชั้นปี แล้วทำการสุ่มตามสัดส่วนในแต่ละคณะ และชั้นปี โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละคณะ และชั้นปี ในตาราง 3.1

ตาราง 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคณะ

คณะที่ศึกษา	จำนวนนักศึกษา (คน) แยกตามชั้นปี					จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน) แยกตามชั้นปี				
	1	2	3	4	รวม	1	2	3	4	รวม
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	404	286	329	298	1,317	17	12	14	13	56
วิศวกรรมศาสตร์	286	173	181	174	814	13	7	8	7	35
ครุศาสตร์อุตสาหกรรม	146	136	115	168	565	6	6	5	7	24
อุตสาหกรรมสิ่งทอ	157	77	39	40	313	6	3	2	2	13
เทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์	579	502	479	352	1,912	25	21	20	15	81
บริหารธุรกิจ	596	551	481	501	2,129	25	23	21	21	90
ศิลปศาสตร์	481	432	456	312	1,681	21	18	19	13	71
รวม					8,731					370

ที่มา: สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ณ วันที่ 17 มิถุนายน 2554

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ คณะ ชั้นปีที่ศึกษา ภูมิลำเนาเดิม และสถานภาพของครอบครัว เป็นแบบเลือกตอบตามตัวเลือกที่กำหนด (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ เป็นสอบถามเกี่ยวกับ การรับรู้ความสามารถของตน การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน และการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ ซึ่งผู้วิจัยนำมาจาก พรพรหม พรคพวก (2550) อ้อมใจ วงษ์มณฑา (2553) และ นันทรัตน์ ปรีดิธรรม (2553) ประกอบด้วย

การรับรู้ความสามารถของตน	จำนวน 13 ข้อ
การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว	จำนวน 10 ข้อ
การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน	จำนวน 8 ข้อ
การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์	จำนวน 10 ข้อ

มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามมาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale อ้างถึงใน พิชิต ฤทธิ์จำรูญ, 2549 : 224-226)

เกณฑ์ในการให้คะแนน เป็นดังนี้

จริงมากที่สุด	ให้คะแนน	5 คะแนน
จริงมาก	ให้คะแนน	4 คะแนน
จริงปานกลาง	ให้คะแนน	3 คะแนน
จริงน้อย	ให้คะแนน	2 คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1 คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา ซึ่งผู้วิจัยนำมาจาก นันทรัตน์ ปรีวีธรรม (2553) จำนวน 10 ข้อ

มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามมาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale อ้างถึงใน พิชิต ฤทธิ์จำรูญ, 2549 : 224-226)

เกณฑ์ในการให้คะแนน เป็นดังนี้

ปฏิบัติเป็นประจำ	ให้คะแนน	5 คะแนน
ปฏิบัติบ่อยครั้ง	ให้คะแนน	4 คะแนน
ปฏิบัติบางครั้ง	ให้คะแนน	3 คะแนน
ปฏิบัติน้อยครั้ง	ให้คะแนน	2 คะแนน
ไม่เคยปฏิบัติ	ให้คะแนน	1 คะแนน

การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวิธีการหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. การตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องด้านโครงสร้างเนื้อหา ภาษาที่ใช้ให้มีความถูกต้อง และพิจารณาความสอดคล้อง โดยผู้เชี่ยวชาญจะต้องประเมินด้วยคะแนน 3 ระดับ คือ 1 = สอดคล้อง 0 = ไม่แน่ใจ -1 = ไม่สอดคล้อง แล้วนำผลการพิจารณามาคำนวณค่าดัชนีความ

สอดคล้อง (index of congruency- - IOC) จากสูตรคำนวณ (สุวิมล ติรกานนท์, 2546, หน้า 143-144)

$$IOC = \sum R/n$$

เมื่อ $\sum R$ = ผลรวมของผลคูณคะแนนกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญในแต่ละ
ระดับความสอดคล้อง
 n = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยพิจารณาเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

ผลการตรวจความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านพบว่าในแต่ละตัวแปรที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปได้จำนวนข้อ ดังนี้

การรับรู้ความสามารถของตน	มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8 – 1.0	จำนวน 9 ข้อ
การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว	มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6 – 1.0	จำนวน 6 ข้อ
การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน	มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8 – 1.0	จำนวน 6 ข้อ
การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์	มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8 – 1.0	จำนวน 8 ข้อ
จิตสาธารณะของนักศึกษา	มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8 – 1.0	จำนวน 9 ข้อ

2. การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป หลังจากผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Tryout) กับบุคลากรในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลและไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยเลือกข้อคำถามที่คำนวณได้ค่าสหสัมพันธ์มากกว่าหรือเท่ากับ 2.00 มาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

จากการคำนวณแบบสอบถามจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพทั้งฉบับ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .427 - .802 และมีค่าความเชื่อมั่น .802

สำหรับแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่าตัวแปรการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์มีค่าสหสัมพันธ์น้อยกว่า 2.00 อยู่ 1 ข้อจึงตัดข้อนั้นทิ้งไป ได้ผลสรุปค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพทั้งฉบับ อยู่ระหว่าง .324 - .855 และมีค่าความเชื่อมั่น .923 รายละเอียดปรากฏดังตาราง 3.2

ตาราง 3.2 ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะ
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ตัวแปร	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเชื่อมั่น
การรับรู้ความสามารถของตน	.324 - .796	.811
การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว	.666 - .855	.906
การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน	.452 - .800	.856
การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์	.587 - .847	.912
แบบสอบถามทั้งฉบับ		.923

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามแก่นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 370 ฉบับ
2. นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์จำนวน 370 ฉบับมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
จำแนกตาม เพศ คณะ ชั้นปีที่ศึกษา สถานภาพของครอบครัว และภูมิลำเนา โดยการหาค่าร้อยละ
(percentage)
2. วิเคราะห์ระดับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
กรุงเทพ โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ทั้ง
ภาพรวมและรายด้าน

กำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยเพื่อการแปลผล ดังนี้ (Best, 1981, p.182)

- ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง นักศึกษามีจิตสาธารณะอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง นักศึกษามีจิตสาธารณะอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง นักศึกษามีจิตสาธารณะอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง นักศึกษามีจิตสาธารณะอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง นักศึกษามีจิตสาธารณะอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะกับจิตสาธารณะของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ

เพียร์สัน (Pearson' Products Moment Correlation Coefficient) และ กำหนดเกณฑ์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพื่อการแปลผลตามเกณฑ์ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2541, หน้า 324)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.91 - 1.00 แสดงว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก

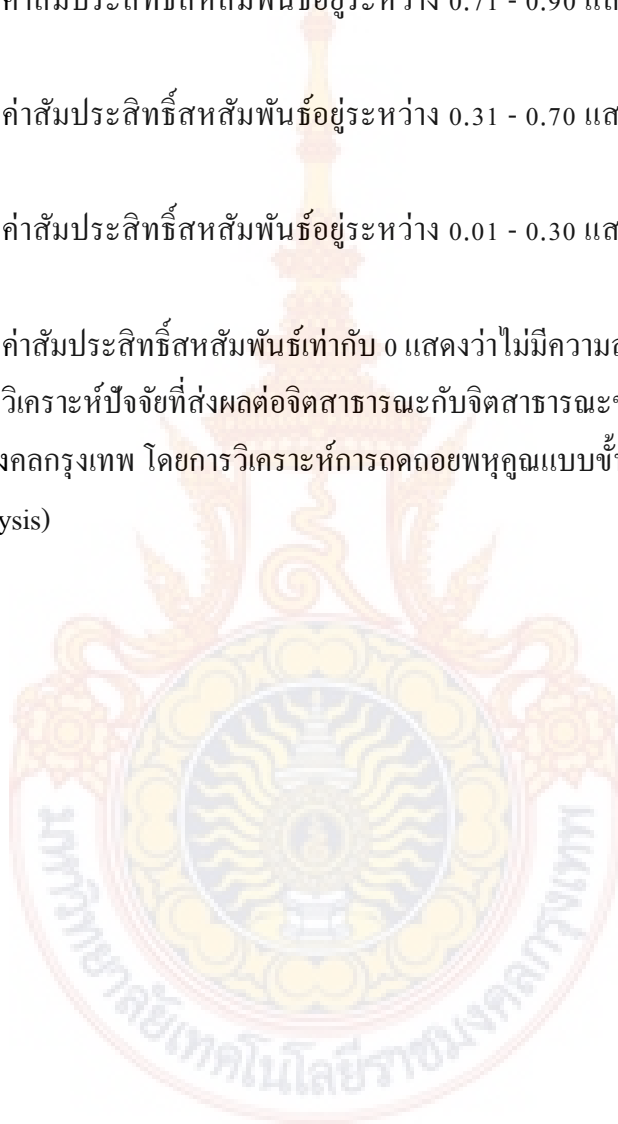
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.71 - 0.90 แสดงว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.31 - 0.70 แสดงว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.01 - 0.30 แสดงว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0 แสดงว่า ไม่มีความสัมพันธ์ในเชิงเส้นตรง

4. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะกับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ เพื่อเก็บข้อมูลจากนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ จำนวน 370 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 370 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบการบรรยาย ตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย
2. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
3. ลักษณะของปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
4. ระดับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
5. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะกับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
6. ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

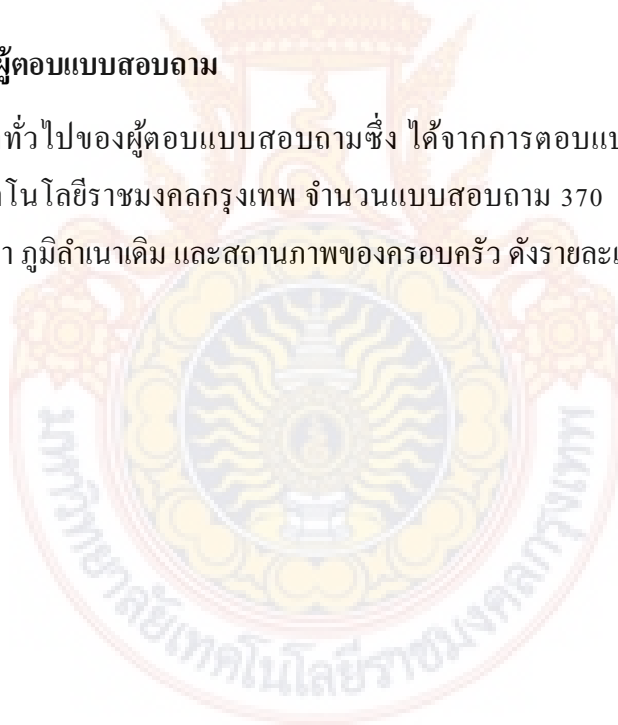
ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ แทนความหมาย ดังนี้

X_1	หมายถึง	การรับรู้ความสามารถของตน
X_2	หมายถึง	การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว
X_3	หมายถึง	การสนับสนุนทางสังคมเพื่อน
X_4	หมายถึง	การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์
Y	หมายถึง	จิตสาธารณะของนักศึกษา
n	หมายถึง	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

B	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระในรูปคะแนนดิบ
Beta	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน
F	หมายถึง	ค่าการแจกแจงแบบ F (F-distribution)
t	หมายถึง	ค่าการแจกแจงแบบ t (t-distribution)
R	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R ²	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (อำนาจการพยากรณ์)
Adjusted R ²	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่เปลี่ยนจากเดิมเมื่อเพิ่มตัวแปรอิสระทีละตัว (อำนาจการทำนายที่ปรับแล้ว)
SE.B	หมายถึง	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์การถดถอย
Y	หมายถึง	สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
Z	หมายถึง	สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่ง ได้จากการตอบแบบสอบถามของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ จำนวนแบบสอบถาม 370 ฉบับ เมื่อจำแนกตาม เพศ คณะ ชั้นปีที่ศึกษา ภูมิลำเนาเดิม และสถานภาพของครอบครัว ดังรายละเอียดในตาราง 4.1

ตาราง 4.1 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ คณะ ชั้นปีที่ศึกษา
ภูมิำเนาเดิม และสถานภาพของครอบครัว

สถานภาพ	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
1) ชาย	136	36.8
1) หญิง	234	63.2
2. คณะ		
1) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	56	15.1
2) วิศวกรรมศาสตร์	35	9.5
3) ครุศาสตร์อุตสาหกรรม	24	6.5
4) อุตสาหกรรมสิ่งทอ	13	3.5
5) เทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์	81	21.9
6) บริหารธุรกิจ	90	24.3
7) ศิลปศาสตร์	71	19.2
3. ชั้นปีที่ศึกษา		
1) ชั้นปีที่ 1	113	30.5
2) ชั้นปีที่ 2	89	24.1
3) ชั้นปีที่ 3	90	24.3
1) ชั้นปีที่ 4	78	21.1
4. ภูมิำเนาเดิม		
1) กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	200	54.1
2) ภาคกลาง	60	16.2
3) ภาคเหนือ	22	5.9
4) ภาคตะวันออก	31	8.4
5) ภาคใต้	37	10.0
6) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	20	5.4
5. สถานภาพทางครอบครัว		
1) บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	275	74.3
2) บิดามารดาหย่าร้าง	59	15.9
3) บิดาและ/หรือมารดาเสียชีวิตแล้ว	36	9.7

จากตาราง 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 63.2 เป็นเพศชาย จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 36.8 ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3 รองลงมาเป็นนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ศิลปศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม และอุตสาหกรรม สิ่งทอ ตามลำดับ ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 รองลงมา เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3, 2 และ 4 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 54.1 รองลงมา มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคกลาง ภาคใต้ ภาคตะวันออก ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามลำดับ สถานภาพทางครอบครัวส่วนใหญ่ บิดามารดาอยู่ด้วยกัน จำนวน 275 คน คิดเป็นร้อยละ 74.3 รองลงมา บิดามารดาหย่าร้าง และบิดา และ/หรือมารดาเสียชีวิตแล้วตามลำดับ

ลักษณะของปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

การวิเคราะห์ลักษณะของปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตน การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน และการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ ได้ผล ดังตาราง 4.2

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา

ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา	$\bar{X}$	SD	การแปลความหมาย
1. การรับรู้ความสามารถของตน	3.80	0.57	มาก
2. การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว	3.96	0.66	มาก
3. การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน	3.56	0.63	มาก
4. การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์	3.73	0.65	มาก

จากตาราง 4.2 พบว่าตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ($\bar{X} = 3.96$, $SD = 0.66$) รองลงมาตามลำดับได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตน ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.57$) การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ ($\bar{X} = 3.73$, $SD = 0.65$) และการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน ($\bar{X} = 3.56$, $SD = 0.63$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏผลดังตาราง 4.3

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการรับรู้ความสามารถของตน

การรับรู้ความสามารถของตน	$\bar{X}$	SD	การแปลความหมาย
1. ข้าพเจ้ามั่นใจว่าตนเองสามารถรักษาความสะอาดของห้องเรียนทุกครั้งที่ใช้ได้	3.68	0.81	มาก
2. ข้าพเจ้าไม่รู้สึกอายนที่ต้องเก็บขยะตามทางเดินไปทิ้งถังขยะ	3.74	0.85	มาก
3. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า สามารถรับผิดชอบต่อน้ำที่พิเศษที่อาจารย์มอบหมายให้ทำได้เป็นอย่างดี	3.64	0.76	มาก
4. ข้าพเจ้าเต็มใจรับอาสาทำกิจกรรมต่างๆ ของมหาวิทยาลัยได้	3.62	0.84	มาก
5. เมื่อได้รับประทานอาหารกลางวันในโรงอาหารไม่เพียงพอ ข้าพเจ้าเต็มใจแบ่งให้ผู้อื่นนั่งด้วย	3.88	0.86	มาก
6. ข้าพเจ้าสามารถนำหนังสือที่ยืมจากห้องสมุด มาส่งคืนได้ทันตามเวลาที่กำหนด	4.00	0.89	มาก
7. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามระเบียบการใช้ห้องคอมพิวเตอร์ได้อย่างเคร่งครัด	3.88	0.83	มาก
8. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า สามารถอดทนเข้าแถวรอซื้ออาหารกลางวันได้อย่างเป็นระเบียบ แม้จะหิวมากก็ตาม	3.92	0.85	มาก
9. ข้าพเจ้ามั่นใจว่า สามารถรักษาความสะอาดโต๊ะ-เก้าอี้ ที่ข้าพเจ้าใช้นั่งพักผ่อนในมหาวิทยาลัยได้	3.82	0.83	มาก
รวม	3.80	0.57	มาก

จากตาราง 4.3 พบว่า นักศึกษามีการรับรู้ความสามารถของตนโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับได้ดังนี้ ข้าพเจ้าสามารถนำหนังสือที่ยืมจากห้องสมุด มาส่งคืนได้ทันตามเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 4.00$, $SD = 0.89$) ข้าพเจ้ามั่นใจว่า สามารถอดทนเข้าแถวรอซื้ออาหารกลางวันได้อย่างเป็นระเบียบ แม้จะหิวมากก็ตาม ($\bar{X} = 3.92$, $SD = 0.85$) เมื่อได้รับประทานอาหารกลางวันในโรงอาหารไม่เพียงพอ ข้าพเจ้าเต็มใจแบ่งให้ผู้อื่นนั่งด้วย ($\bar{X} = 3.88$, $SD = 0.86$) ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามระเบียบการใช้ห้องคอมพิวเตอร์ได้อย่างเคร่งครัด ($\bar{X} = 3.88$, $SD = 0.83$) ข้าพเจ้ามั่นใจว่า สามารถรักษาความสะอาดโต๊ะ-เก้าอี้ ที่ข้าพเจ้าใช้นั่งพักผ่อนในมหาวิทยาลัยได้ ($\bar{X} = 3.82$, $SD = 0.83$) ข้าพเจ้าไม่รู้สึกอายนที่ต้องเก็บขยะตามทางเดินไปทิ้งถังขยะ ($\bar{X} = 3.74$, $SD = 0.85$) ข้าพเจ้ามั่นใจว่าตนเองสามารถ

รักษาความสะอาดของ ห้องเรียนทุกครั้งที่ใช้ได้ ($\bar{X} = 3.68, SD = 0.81$) ข้าพเจ้ามั่นใจว่า สามารถ
 รับผิดชอบหน้าที่พิเศษที่อาจารย์มอบหมายให้ทำได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.64, SD = 0.76$) และ
 ข้าพเจ้าเต็มใจรับอาสาทำกิจกรรมต่างๆของมหาวิทยาลัยได้ ($\bar{X} = 3.62, SD = 0.84$)

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว

การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว	$\bar{X}$	SD	การแปล ความหมาย
1. ข้าพเจ้าได้รับความรัก ความเอาใจใส่จากบุคคลในครอบครัว เมื่อประสบทุกข์เป็นประโยชน์ต่อสังคม	4.04	0.84	มาก
2. ข้าพเจ้าได้รับความกำลังใจจากบุคคลในครอบครัวให้ประสบทุกข์ เป็นประโยชน์ต่อสังคม	4.06	0.82	มาก
3. ครอบครัวสนับสนุนข้าพเจ้าในการแสดงออกและเข้าร่วม กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในโอกาสต่างๆ	3.86 3.71	0.83 0.91	มาก มาก
4. ข้าพเจ้าได้รับความช่วยเหลือทุนทรัพย์จากครอบครัวเพื่อบริจาค ให้แก่สาธารณะประโยชน์			
5. ข้าพเจ้าได้รับการอบรมสั่งสอนตามหลักศาสนาให้มีจริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตามประเพณี	4.05	0.83	มาก
6. ครอบครัวสนับสนุนข้าพเจ้าให้มีการเสียสละเพื่อส่วนร่วม และ แบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น	4.05	0.79	มาก
รวม	3.96	0.66	มาก

จากตาราง 4.4 พบว่า การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวของนักศึกษาโดยรวมอยู่ใน
 ระดับมาก ($\bar{X} = 3.96, SD = 0.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เรียง
 ตามลำดับได้ดังนี้ ข้าพเจ้าได้รับความกำลังใจจากบุคคลในครอบครัวให้ประสบทุกข์เป็นประโยชน์ต่อ
 สังคม ($\bar{X} = 4.06, SD = 0.82$) ข้าพเจ้าได้รับการอบรมสั่งสอนตามหลักศาสนาให้มีจริยธรรม
 ประพฤติปฏิบัติตามประเพณี ($\bar{X} = 4.05, SD = 0.83$) ครอบครัวสนับสนุนข้าพเจ้าให้มีการเสียสละ
 เพื่อส่วนร่วม และแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น ($\bar{X} = 4.05, SD = 0.79$) ข้าพเจ้าได้รับความรัก ความเอา
 ใจใส่จากบุคคลในครอบครัวเมื่อประสบทุกข์เป็นประโยชน์ต่อสังคม ($\bar{X} = 4.04, SD = 0.84$)
 ครอบครัวสนับสนุนข้าพเจ้าในการแสดงออกและเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในโอกาสต่างๆ

($\bar{X} = 3.86$, $SD = 0.83$) และข้าพเจ้าได้รับความช่วยเหลือทุนทรัพย์จากครอบครัวเพื่อบริจาคให้แก่
สาธารณประโยชน์ ($\bar{X} = 3.71$, $SD = 0.91$)

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน

การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน	$\bar{X}$	SD	การแปล ความหมาย
1. เพื่อนช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ของข้าพเจ้าเมื่อข้าพเจ้าไม่สามารถทำคนเดียวได้	3.69	0.80	มาก
2. เพื่อนมักชักชวนให้ข้าพเจ้าร่วมทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม	3.54	0.85	มาก
3. เพื่อนจะตักเตือนเมื่อข้าพเจ้าจะประพฤติผิดระเบียบของมหาวิทยาลัย	3.46	0.95	ปานกลาง
4. เมื่อข้าพเจ้าทำงานที่รับผิดชอบผิดพลาด เพื่อนจะคอยพูดให้กำลังใจข้าพเจ้าเสมอ	3.69	0.96	มาก
5. ข้าพเจ้าได้รับการชื่นชมจากเพื่อนเมื่อข้าพเจ้าทำประโยชน์ต่อผู้อื่น	3.54	0.87	มาก
6. เพื่อนจะสนับสนุนให้ข้าพเจ้าเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น	3.46	0.89	ปานกลาง
รวม	3.56	0.63	มาก

จากตาราง 4.5 พบว่า การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, $SD = 0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เรียงตาม ลำดับได้ดังนี้ เพื่อนช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ของข้าพเจ้าเมื่อข้าพเจ้าไม่สามารถทำคนเดียวได้ ($\bar{X} = 3.69$, $SD = 0.80$) เมื่อข้าพเจ้าทำงานที่รับผิดชอบผิดพลาด เพื่อนจะคอยพูดให้กำลังใจข้าพเจ้าเสมอ ($\bar{X} = 3.69$, $SD = 0.96$) เพื่อนมักชักชวนให้ข้าพเจ้าร่วมทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ($\bar{X} = 3.54$, $SD = 0.85$) ข้าพเจ้าได้รับการชื่นชมจากเพื่อนเมื่อข้าพเจ้าทำประโยชน์ต่อผู้อื่น ($\bar{X} = 3.54$, $SD = 0.87$) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ เพื่อนจะตักเตือนเมื่อข้าพเจ้าจะประพฤติผิดระเบียบของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.46$, $SD = 0.95$) และเพื่อนจะสนับสนุนให้ข้าพเจ้าเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ($\bar{X} = 3.46$, $SD = 0.89$)

ตาราง 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์

การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์	$\bar{X}$	SD	การแปลความหมาย
1. อาจารย์สนับสนุนให้นักศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อทำประโยชน์แก่ส่วนรวม	3.83	0.85	มาก
2. อาจารย์อำนวยความสะดวกเกี่ยวกับสถานที่หรืออุปกรณ์ในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม	3.53	0.95	มาก
3. อาจารย์สนับสนุนให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งของที่เป็นสาธารณะสมบัติของมหาวิทยาลัย	3.72	0.84	มาก
4. นักศึกษาได้รับการชี้แนะ จากอาจารย์ให้เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม	3.73	0.88	มาก
5. อาจารย์ชี้ให้นักศึกษาเห็นว่า การช่วยเหลือ การเสียสละต่อผู้อื่นเป็นสิ่งที่ดี ควรปฏิบัติ	3.86	0.86	มาก
6. อาจารย์ดูแลนักศึกษาเมื่อมีกิจกรรมที่ต้องออกไปทำกิจกรรมภายนอกมหาวิทยาลัย เช่น แข่งกีฬา กิจกรรมเพื่อสังคม	3.68	0.91	มาก
7. อาจารย์ชมเชยเมื่อนักศึกษาทำความดีและประพฤติตนเป็นประโยชน์เพื่อสังคม	3.76	0.87	มาก
รวม	3.73	0.65	มาก

จากตาราง 4.6 พบว่า การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69, SD = 0.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับได้ดังนี้ อาจารย์ชี้ให้นักศึกษาเห็นว่า การช่วยเหลือ การเสียสละต่อผู้อื่นเป็นสิ่งที่ดีควรปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.86, SD = 0.86$) อาจารย์สนับสนุนให้นักศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อทำประโยชน์แก่ส่วนรวม ($\bar{X} = 3.83, SD = 0.85$) อาจารย์ชมเชยเมื่อนักศึกษาทำความดีและประพฤติตนเป็นประโยชน์เพื่อสังคม ($\bar{X} = 3.76, SD = 0.87$) นักศึกษาได้รับการชี้แนะ จากอาจารย์ให้เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ($\bar{X} = 3.73, SD = 0.88$) อาจารย์สนับสนุนให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งของที่เป็นสาธารณะสมบัติของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.72, SD = 0.84$) อาจารย์ดูแลนักศึกษาเมื่อมีกิจกรรมที่ต้องออกไปทำกิจกรรมภายนอกมหาวิทยาลัย เช่น แข่งกีฬา กิจกรรมเพื่อสังคม ($\bar{X} = 3.68, SD = 0.91$) และอาจารย์อำนวยความสะดวกเกี่ยวกับสถานที่หรืออุปกรณ์ในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ($\bar{X} = 3.53, SD = 0.95$)

ระดับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ผลการวิเคราะห์ระดับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ รวมจำนวน 370 คน โดยการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตาราง 4.7

ตาราง 4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

จิตสาธารณะ	$\bar{X}$	SD	การแปลความหมาย
1. ข้าพเจ้าใช้ทรัพย์สินที่เป็นสาธารณะสมบัติอย่างทะนุถนอม เช่น ลิฟต์ หนังสือในห้องสมุด	4.02	0.73	มาก
2. ข้าพเจ้าใช้คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยด้วยความระมัดระวังเพราะเกรงว่าจะชำรุดเสียหายได้	4.04	0.76	มาก
3. เมื่อเห็นก๊อกน้ำเปิดทิ้งไว้หรือปิดไม่สนิท ข้าพเจ้าเข้าไปปิดก๊อกน้ำให้สนิท	4.04	0.84	มาก
4. เมื่อนำโต๊ะเก้าอี้ของห้องเรียน ไปใช้ที่อื่น ข้าพเจ้าจะนำกลับมาเก็บที่เดิมเสมอ	3.66	0.83	มาก
5. เมื่อรับประทานอาหารในโรงอาหารเรียบร้อยแล้ว ข้าพเจ้าจะรีบลุกให้ผู้อื่นได้ใช้ต่อ	3.69	0.87	มาก
6. ข้าพเจ้าเข้าร่วมในการทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัยที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	3.66	0.86	มาก
7. ข้าพเจ้าจะตกใจเมื่อพบเห็นผู้ทำลายทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย	3.22	0.95	ปานกลาง
8. ข้าพเจ้าทิ้งขยะลงในที่ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดไว้ให้	4.15	0.82	มาก
9. ข้าพเจ้าแจ้งอาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เมื่อพบเห็นทรัพย์สินหรือสิ่งของของมหาวิทยาลัยถูกทำลาย	3.42	0.99	ปานกลาง
รวม	3.77	0.53	มาก

จากตาราง 4.7 พบว่า ระดับจิตสาธารณะของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, $SD = 0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงตามลำดับได้ดังนี้ ข้าพเจ้าทิ้งขยะลงในที่ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดไว้ให้ ($\bar{X} = 4.15$, $SD = 0.82$) ข้าพเจ้าใช้คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยด้วยความระมัดระวังเพราะเกรงว่าจะชำรุดเสียหายได้ ($\bar{X} = 4.04$, $SD = 0.76$) เมื่อเห็นก๊อกน้ำเปิดทิ้งไว้หรือปิดไม่สนิท ข้าพเจ้าเข้าไปปิดก๊อกน้ำให้สนิท ($\bar{X} = 4.04$, $SD = 0.76$) ข้าพเจ้าใช้ทรัพย์สินที่เป็นสาธารณะสมบัติอย่างทะนุถนอม เช่น ลิฟต์ หนังสือในห้องสมุด ($\bar{X} =$

4.02, $SD = 0.73$) เมื่อรับประทานอาหารในโรงอาหารเรียบร้อยแล้ว ข้าพเจ้าจะรีบลุกให้ผู้อื่นได้ใช้ต่อ ($\bar{X} = 3.69$, $SD = 0.87$) เมื่อนำโต๊ะเก้าอี้ของห้องเรียนไปใช้ที่อื่น ข้าพเจ้านำกลับมาเก็บที่เดิมเสมอ ($\bar{X} = 3.66$, $SD = 0.83$) ข้าพเจ้าเข้าร่วมในการทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัยที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ($\bar{X} = 3.66$, $SD = 0.86$) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้าพเจ้าแจ้งอาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เมื่อพบเห็นทรัพย์สิน หรือสิ่งของของมหาวิทยาลัยถูกทำลาย ($\bar{X} = 3.42$, $SD = 0.99$) และข้าพเจ้าจะดักเตือน เมื่อพบเห็นผู้ทำลายทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.22$, $SD = 0.95$)

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะกับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะกับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ดังรายละเอียดในตาราง 4.8

ตาราง 4.8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะกับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ตัวแปร	การรับรู้ ความสามารถ ของตน	การสนับสนุน ทางสังคม จากครอบครัว	การสนับสนุน ทางสังคม จากเพื่อน	การสนับสนุน ทางสังคม จากอาจารย์	จิตสาธารณะ ของ นักศึกษา
การรับรู้ความสามารถ ของตน	1.000	.565**	.490**	.551**	.649**
การสนับสนุนทาง สังคมจากครอบครัว		1.000	.404**	.491**	.510**
การสนับสนุนทาง สังคมจากเพื่อน			1.000	.482**	.470**
การสนับสนุนทาง สังคมจากอาจารย์				1.000	.439**
จิตสาธารณะของ นักศึกษา					1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4.8 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะ ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตน การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว การสนับสนุนทาง

สังคมจากเพื่อน และการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ กับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ระหว่าง 0.439 - 0.649 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยการรับรู้ความสามารถของตนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะของนักศึกษามากที่สุด (.649) รองลงมาได้แก่ การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว (.510) การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน (.470) และการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ (.439) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษพบว่าตัวแปรพยากรณ์ทุกคู่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง ระหว่าง 0.404 - 0.565 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยการรับรู้ความสามารถของตนมีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวสูงที่สุด (.565) รองลงมาได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนกับการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ (.551) การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวกับการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ (.491) การรับรู้ความสามารถของตนกับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน (.490) สนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนกับการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ (.482) และต่ำสุด คือ การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวกับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน (.404)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พิจารณาตามตัวแปรที่เข้าสมการตามลำดับความสำคัญ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตาราง 4.9 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยทดสอบความแตกต่างของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเมื่อเพิ่มปัจจัย ทีละตัว

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	Std. error	F
X ₁	.649	.421	.420	.405	267.995**
X ₁ , X ₃	.672	.452	.449	.395	151.199**
X ₁ , X ₂ , X ₃	.688	.473	.469	.387	109.439**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์การพหุคูณแบบขั้นตอน ผู้วิจัยได้ศึกษาจากตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ตัว ที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ด้วยวิธีการเพิ่มตัว

แปรพยากรณ์ทีละตัว แล้วนำมาทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์นั้น โดยการทดสอบค่าสถิติส่วนรวมเอฟ (Overall F- Test)

ผลการวิเคราะห์พบว่า จากตัวแปรพยากรณ์ทั้งหมด 4 ตัว มีตัวแปรที่ทดสอบแล้วพบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 ตัว ตามลำดับดังนี้ คือ การรับรู้ความสามารถของตน (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ .649 เมื่อเพิ่มตัวการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ .672 และเพิ่มตัวแปรสุดท้าย คือ การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ .688 จึงแสดงให้เห็นว่า ตัวแปรพยากรณ์ซึ่งเป็นตัวแปรที่ดีและเหมาะสมที่สุด ที่จะทำให้นักศึกษามีจิตสำนึก นั้นจะต้องประกอบด้วย ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 3 ตัวแปรดังกล่าว

จากตาราง 4.9 จะพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (R^2) เมื่อนำตัวแปรพยากรณ์ใส่เข้าไปในสมการจะมีค่าเปลี่ยนไปทำให้ค่าร้อยละของการพยากรณ์เปลี่ยนไปด้วย โดยพบว่าเมื่อใส่ปัจจัย คือ การรับรู้ความสามารถของตน (X_1) เพียงตัวเดียวเข้าไปในสมการถดถอยจะทำให้มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เกิดขึ้นร้อยละ 42.10 ($R^2 = .421$) เมื่อใส่ปัจจัยการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน (X_3) เพิ่มเข้าไปในสมการ จะทำให้มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 45.20 ($R^2 = .452$) และเมื่อใส่ปัจจัยตัวสุดท้าย คือ การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว (X_2) เพิ่มเข้าไปในสมการจะทำให้มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 47.30 ($R^2 = .473$) นอกจากนั้น เมื่อพิจารณาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์แต่ละขั้นตอน ก็พบว่ามีค่าลดลงทุกขั้นตอน แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ทุกตัวที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ สามารถร่วมกันพยากรณ์จิตสำนึกของนักศึกษาได้

ตาราง 4.10 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสำนึกของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ตัวแปรพยากรณ์	B	Beta	SE.B	t
Constant	1.036		.154	6.745**
X_1	.435	.465	.046	9.476**
X_2	.144	.179	.038	3.829**
X_3	.142	.170	.037	3.844**
R = .688 $R^2 = .473$ Adjusted $R^2 = .469$ Std. error = .387 F = 109.439				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สมการถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอน ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่ามี ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษาทั้งหมด 3 ตัว สามารถสร้างสมการในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐานได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 1.036 + .435 (X_1) + .144 (X_2) + .142 (X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .465 ((Z_1) + .179 (Z_2) + .170 (Z_3)$$

จากสมการความถดถอยเชิงพหุคูณข้างต้น พบว่า มี 3 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์จิตสาธารณะของนักศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การรับรู้ความสามารถของตน (X_1) การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว (X_2) และการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน (X_3)

ตัวแปรที่มีอำนาจการพยากรณ์ดีที่สุด คือ การรับรู้ความสามารถของตน (X_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ .465 รองลงมา คือ การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว (X_2) และการการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน (X_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ .179 และ .170 ตามลำดับ ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ตัวนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์จิตสาธารณะของนักศึกษา (Y) ได้ร้อยละ 47.30 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ .387

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ และรวบรวมข้อมูลในเชิงปริมาณ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัย ตามลำดับดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1-4 ภาคปกติ ปีการศึกษา 2554 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 8,731 คน การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิหลายขั้นตอน (Multi Stage Stratified Random Sampling) โดยสุ่มตามสัดส่วนเพื่อหาจำนวนอาจารย์ในแต่ละคณะ และชั้นปีตามลำดับ ซึ่งจากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 370 คน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เป็นจำนวน 370 ชุด ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด และจากการตรวจสอบความสมบูรณ์ พบว่า มีความสมบูรณ์ จำนวน 370 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตน การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน และการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยนำมาจาก พรพรหม พรรคพวก (2550) อ้อมใจ วงษ์มณฑา (2553) และ นันทรัตน์ ปรีวีดิธรรม (2553) มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ การตรวจสอบความตรง (validity) ของแบบสอบถาม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย ผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในด้านเนื้อหาวิชาการและการเรียนการสอน เป็นผู้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และรายละเอียดของข้อคำถาม ความเหมาะสมของภาษา ตลอดจนความเหมาะสมของรูปแบบการตอบสนองของแต่ละข้อคำถาม ในแบบสอบถาม แล้วนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณ หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item-Objective Congruence--IOC) นำข้อคำถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.50 ซึ่งอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามแต่ละข้อด้วยวิธีการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ จากนั้นทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น

(reliability) โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของ Cronbach (1990) (Cronbach's coefficient alpha) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา พบว่าแบบสอบถามจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพทั้งฉบับ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .427 - .802 และมีค่าความเชื่อมั่น .802 แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพทั้งฉบับ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .324 - .855 และมีค่าความเชื่อมั่น .923

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) วิเคราะห์ระดับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Products Moment Correlation Coefficient) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะกับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม ตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 63.2 โดยมีนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจมากที่สุด จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มากที่สุด จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 54.1 และสถานภาพทางครอบครัวส่วนใหญ่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน จำนวน 275 คน คิดเป็นร้อยละ 74.3

2. การวิเคราะห์ลักษณะของปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกตัวแปรเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ($\bar{X} = 3.96$) การรับรู้ความสามารถของตน ($\bar{X} = 3.80$) การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ ($\bar{X} = 3.73$) และการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน ($\bar{X} = 3.56$)

3. ระดับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่าในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$)

4. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะกับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลางระหว่าง 0.439 - 0.649 โดยการรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะของนักศึกษามากที่สุด (.649) รองลงมาได้แก่ การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว (.510) การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน (.470) และการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ (.439) ตามลำดับ

5. ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อค้นหาตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตน (X_1) รองลงมา คือ การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว (X_2) และการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน (X_3) ตามลำดับ ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปรนี้สามารถร่วมกันพยากรณ์จิตสาธารณะของนักศึกษา (Y) ได้ร้อยละ 47.30 โดยเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y = 1.036 + .435 (X_1) + .144 (X_2) + .142 (X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z = .465 ((Z_1) + .179 (Z_2) + .170 (Z_3))$$

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อที่ 1 ศึกษาระดับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

จากการวิจัยพบว่า ระดับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุดคือการที่นักศึกษามีพฤติกรรมทิ้งขยะลงในที่ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดไว้ให้ รองลงมาคือการใช้คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยด้วยความระมัดระวังเพราะเกรงว่าจะชำรุดเสียหายได้ และการปิดก๊อกน้ำให้สนิทเมื่อเห็นก๊อกน้ำเปิดทิ้งไว้หรือปิดไม่สนิท ที่นักศึกษามีพฤติกรรมเช่นนี้เป็นผลมาจากการที่ครอบครัวคอยให้กำลังใจแก่นักศึกษาเพื่อให้ประพฤติตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม อบรมสั่งสอนตามหลักศาสนาให้มีจริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตามประเพณี สนับสนุนให้นักศึกษามีการเสียสละเพื่อส่วนร่วม และแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น รวมถึงการให้ความรัก ความเอาใจใส่เมื่อนักศึกษาประพฤติตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม

การที่นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพมีจิตสาธารณะในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ซึ่งมีนโยบายพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัย สนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ เสริมสร้างทักษะให้คนมีจิตสาธารณะ และนอกจากนี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายนอกได้มีการกำหนดตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดแนวทางพัฒนาเพื่อร่วมกันชี้แนะป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมตามนโยบายของรัฐซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนตามกาลเวลาและปัญหาสังคมที่เปลี่ยนไป โดยมีเป้าหมายที่แสดงถึงความเป็นผู้นำสังคมและแก้ปัญหาสังคมของสถาบันอุดมศึกษาในการขึ้นำเรื่องต่างๆ อาทิ การส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการรักษาดี การบำรู้งศาสนาและเทิดทูนพระมหากษัตริย์ สุขภาพ ค่านิยมและจิตสาธารณะ ฯลฯ ทางมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ จึงได้กำหนดให้จิตสาธารณะเป็นตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม สำหรับในด้านส่งเสริมให้นักศึกษามีจิตสาธารณะ ได้มีมาตรการ ดังนี้ 1) สนับสนุนให้องค์กรนักศึกษา/สโมสรนักศึกษา/ชมรม มีโครงการที่เกี่ยวกับจิตสาธารณะ ได้แก่ ชมรมพุทธ จัดกิจกรรมเทศกาลมาฆบูชา องค์กรนักศึกษาจัดกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ เป็นต้น 2) รมรงค์ให้นักศึกษามีจิตสำนึกด้านจิตสาธารณะในรูปแบบต่าง ๆ 3) สนับสนุนให้มีการนำเรื่องจิตสาธารณะสู่การเรียนการสอนโดยระบุให้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม/เนื้อหาวิชา ในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง อาทิ เช่น โครงการจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ในวัดด่าน โครงการรณรงค์ด้านภัยสิ่งแวดล้อม โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ โครงการสร้างสุขเพื่อน้องบ้านราชวดี ของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชามุขยกับจริยธรรม และโครงการพี่พาน้องเที่ยววัด ชมวัง ของนักศึกษสาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ เป็นต้น

นอกจากนี้การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้อยู่ในช่วงเดือนมีนาคม 2555 ซึ่งก่อนหน้านั้นประเทศไทยโดยเฉพาะกรุงเทพมหานครได้เกิดมหาอุทกภัยในเดือนตุลาคม – พฤศจิกายน 2555 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่นักศึกษาปิดภาคเรียนเทอมที่หนึ่ง และมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครได้เลื่อนการเปิดภาคเรียนเทอมที่สองออกไป ทำให้นักศึกษามีเวลาว่างมากประกอบกับกระแสของการมีจิตสาธารณะในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ส่งผลให้นักศึกษาส่วนใหญ่ได้เข้าร่วมช่วยเหลือผู้ประสบภัยทั้งในด้านทรัพย์สิน สิ่งของและร่างกาย รวมถึงนักศึกษาบางส่วนได้เป็นผู้ประสบภัยด้วย ประกอบกับนักศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่ Kohlberg กล่าวว่าอยู่ในขั้นมีศีลธรรมจรรยาตามขนบธรรมเนียมประเพณีซึ่งวัยรุ่นมักจะทำตามศีลธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีเพราะอยากเป็นเด็กดี หรืออยากได้รับความนิยชมชื่น หรือทำตามกฎระเบียบของสังคมเพื่อให้สังคมมีความเป็นปกติสุข (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2545, หน้า 354) และนักศึกษาส่วนใหญ่มีสถานภาพทางครอบครัวที่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน ซึ่งบิดามารดาเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับนักศึกษามากที่สุด จัดว่าเป็นผู้ให้การสนับสนุนทางสังคมที่มีคุณภาพมากที่สุดเช่นกัน ในการสนับสนุนทาง

สังคมจากครอบครัวนั้นเป็นการสนับสนุนทั้งทางด้านอารมณ์ ด้านสติปัญญา และด้านสิ่งของ (นุชจิรา สุมณฑา, 2549 : หน้า 50-51)

เมื่อพิจารณาระดับจิตสาธารณะของนักศึกษาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง 2 ข้อคือ ข้าพเจ้าแจ้งอาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เมื่อพบเห็นทรัพย์สิน หรือสิ่งของของมหาวิทยาลัยถูกทำลาย และข้าพเจ้าจะดักเตือน เมื่อพบเห็นผู้ทำลายทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนักศึกษาไม่ทราบว่าเมื่อพบเห็นเหตุการณ์ดังกล่าวควรแจ้งให้ผู้ใดทราบ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อที่ 2 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะกับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

จากการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะกับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่า ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง โดยการเรียนรู้ความสามารถของคนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะของนักศึกษามากที่สุด รองลงมาได้แก่ การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน และการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ ตามลำดับ ซึ่งพฤติกรรมที่นักศึกษาแสดงออกมาอย่างชัดเจนได้แก่ การปฏิบัติตามระเบียบการใช้ห้องคอมพิวเตอร์ได้อย่างเคร่งครัด ระวังระวังเพราะเกรงว่าจะชำรุดเสียหาย การใช้ทรัพย์สินที่เป็นสาธารณะสมบัติอย่างทะนุถนอม เช่น การใช้หนังสือในห้องสมุดอย่างทะนุถนอม และ นำหนังสือที่ยืมจากห้องสมุดมาส่งคืนได้ทันตามเวลาที่กำหนด การทิ้งขยะลงในที่ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดไว้ให้ การแบ่งโต๊ะรับประทานอาหารกลางวันในโรงอาหารให้ผู้ที่นั่งเมื่อโต๊ะรับประทานอาหารกลางวันในโรงอาหารไม่เพียงพอ หรือเมื่อรับประทานอาหารในโรงอาหารเรียบร้อยแล้วจะรีบลุกให้ผู้อื่นได้ใช้ต่อ นอกจากนี้ยังเต็มใจเข้าร่วมในการทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัยที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการรับรู้ความสามารถของคนมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังในผลลัพธ์จากการกระทำที่จะเกิดขึ้น กล่าวคือ บุคคลใดที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงและคาดหวังว่าจะได้รับผลดีจากการแสดงพฤติกรรมบุคคลนั้นย่อมมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมนั้นอย่างแน่นอน ตรงกันข้ามกับบุคคลที่มีความเชื่อการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำและคาดหวังจะได้รับผลเสียจากการแสดงพฤติกรรม บุคคลนั้นย่อมมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจไม่แสดงพฤติกรรมนั้นๆ บุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงมักจะมีผลคาดหวังในผลลัพธ์จากการกระทำกิจกรรมหรือพฤติกรรมสูงไปด้วย ขณะที่บุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ มักจะมีความคาดหวังในผลลัพธ์จากการกระทำกิจกรรมหรือพฤติกรรมในระดับปานกลางหรือต่ำเช่นกัน ทั้งนี้เป็นผลจากการที่บุคคลมองผลของการกระทำที่เกิดขึ้นว่าเป็นสิ่งที่แสดงถึงความเหมาะสมกับพฤติกรรมที่ได้กระทำลงไปและยังเป็นเรื่องที่ช่วยในการตัดสินใจอีกว่าจะกระทำพฤติกรรมนั้นหรือ

พฤติกรรมต่อไปอีกหรือไม่ (วราภรณ์ กุประดิษฐ์, 2551, หน้า 30-31) การรับรู้ความสามารถของตนจึงมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการมีจิตสาธารณะของนักศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ โกศล มีควมดี (2547) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการมีจิตสาธารณะของข้าราชการตำรวจ ที่พบว่าการรับรู้ความสามารถของตนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะของข้าราชการตำรวจมากที่สุด เช่นเดียวกับ พรพรม พรคพวก (2550) ศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสหวิทยาเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าการรับรู้ความสามารถของตน มีค่าน้ำหนักความสำคัญที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียน ส่วนอ้อมใจ วงษ์มณฑา (2553) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ พบว่าการสนับสนุนจากครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง การสนับสนุนจากอาจารย์และเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะของนักศึกษาอยู่ในระดับต่ำ คล้ายกับที่ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพชร, วิมล เหมือนคิด และชญญา ลีศัตรูพาย (2553) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนคร พบว่าการได้รับการสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตอาสาของนักศึกษา เช่นเดียวกับนันทรัตน์ ปรีวิจิตรธรรม (2553) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของเด็กและเยาวชนที่รับทุนการศึกษาสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ พบว่าการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน การสนับสนุนทางสังคมจากสถานศึกษา และการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตอาสา

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตน การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน และการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ พบว่าตัวแปรพยากรณ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลางทุกคู่ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเกิดจิตสำนึกไม่สามารถสรุปแยกแยะได้ว่า เกิดจากปัจจัยภายในหรือภายนอกเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่ง เพราะทุกสรรพสิ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน (ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม และสังคม สัจจกร, 2543 : 13) นักศึกษาเองยังต้องอยู่ในสังคมที่แวดล้อมไปด้วยครอบครัว เพื่อน อาจารย์ซึ่งไม่สามารถตัดขาดจากกันได้

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

จากการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มีจำนวน 3 ตัวตามลำดับ คือ การรับรู้ความสามารถของตน การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน โดยการเรียนรู้ความสามารถของตนส่งผลทางบวกกับจิตสาธารณะของนักศึกษามากที่สุด แสดงว่านักศึกษาที่มีการรับรู้ความสามารถของตน

ในระดับสูง จะมีจิตสาธารณะในระดับสูงด้วย ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 นี้สามารถร่วมกันพยากรณ์จิตสาธารณะของนักศึกษาได้ถึงร้อยละ 47.30

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการรับรู้ความสามารถของตนมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรม บุคคลจะตีความจากสถานการณ์และคาดการณ์ในอนาคตเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในความสามารถของตน คนที่เชื่อว่าตนเองมีความสามารถสูงจะมองสถานการณ์ที่พบว่าเป็นโอกาส และมองภาพความสำเร็จเป็นสิ่งที่นำการกระทำ บุคคลที่รับรู้ความสามารถของตนเองและตั้งเป้าไว้สูงจะมีแรงจูงใจในการกระทำ และจะปฏิบัติงานได้ดีกว่าคนที่สงสัยในความสามารถของตนเอง ดังนั้น บุคคลจะกระทำกิจกรรมและเลือกสิ่งแวดล้อมที่เขาแน่ใจว่ามีความสามารถที่จะจัดการได้ (วิลเลียมส์ ชั้ววลี, 2542 : 31-32, อ้างถึงใน พรพรหม พรศวก, 2550, หน้า 25-26) ประกอบกับ นักศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่นซึ่งมีพัฒนาการทางสติปัญญาและการรู้จักหาเหตุผลเชิงศีลธรรมทำให้นักศึกษาคิดถึงวิธีที่จะช่วยให้ตนเองและสังคมพ้นทุกข์ จึงมีความสนใจที่จะช่วยเหลือบุคคลอื่นที่เห็นว่าได้รับความลำบาก (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2545, หน้า 355-362) และหากนักศึกษาได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวและเพื่อนซึ่งเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดมากที่สุด จะทำให้นักศึกษามีความเชื่อมั่นในตนเองเพิ่มขึ้นเนื่องจากรู้สึกว่าคุณค่าตนเองไม่โดดเดี่ยว ยังมีบุคคลที่ให้ความช่วยเหลืออยู่เสมอ

สอดคล้องกับงานวิจัยของโกศล มีความดี (2547) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการมีจิตสาธารณะของข้าราชการตำรวจ ที่พบว่าข้าราชการตำรวจที่มีการรับรู้ความสามารถของตนในระดับสูง จะมีจิตสาธารณะในระดับสูงสูงกว่าข้าราชการตำรวจที่มีการรับรู้ความสามารถของตนในระดับต่ำ เช่นเดียวกับผลการวิจัยของอ้อมใจ วงษ์มณฑา (2553) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่าการสนับสนุนจากครอบครัวสามารถร่วมเป็นตัวพยากรณ์กับการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น ต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา นอกจากนี้ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพชร, วิมล เหมือนคิด และชญญา ลีศัตรูพาย (2553) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พบว่าการสนับสนุนทางสังคม สามารถเป็นตัวทำนายจิตอาสาของนักศึกษาที่มีอิทธิพลสูง เช่นเดียวกับนันทรณ์ ปรวิจิตรธรรม (2553) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของเด็กและเยาวชน ที่รับทุนการศึกษาสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ พบว่าการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน การสนับสนุนทางสังคมจากสถานศึกษา และการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว สามารถพยากรณ์พฤติกรรมจิตอาสาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยพบว่าการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ไม่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์กับจิต

สาธารณะของนักศึกษาพบว่ามีความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ต่ำที่สุด (.439) แสดงว่าการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ไม่ได้มีผลทำให้จิตสาธารณะของนักศึกษาดีขึ้น ชัดแย้งกับผลวิจัยของ นันทรัตน์ ปรีวีธรรม (2553) ที่พบว่า การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวสามารถพยากรณ์ พฤติกรรมจิตอาสาของเด็กและเยาวชนที่รับทุนการศึกษาสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษายู่ในช่วงวัยรุ่นซึ่งมีพัฒนาการทางด้านสังคมที่ชัดเจนในด้านการให้ความสำคัญกับเพื่อนมากที่สุด ประกอบกับในมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชภัฏนครราชสีมา ยังคงมีระบบรุ่นพี่รุ่นน้อง ซึ่งรุ่นพี่จะคอยดูแลชี้แนะให้นักศึกษาทำ กิจกรรมต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ นักศึกษายู่ในช่วงวัยที่มีพัฒนาการทางสติปัญญาและการ รู้จักหาเหตุผลเชิงศีลธรรมทำให้นักศึกษาคิดถึงวิธีที่จะช่วยให้ตนเองและสังคมพ้นทุกข์ จึงมีความ สนใจที่จะช่วยเหลือบุคคลอื่นที่เห็นว่าได้รับความลำบากด้วยตนเอง (ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2545 : 355-362)

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อจิต สาธารณะของนักศึกษา รองลงมา คือ การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการสนับสนุน ทางสังคมจากเพื่อน ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการศึกษาพบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะ ของนักศึกษามากที่สุด ผู้วิจัยจึงเสนอให้มหาวิทยาลัยมีนโยบายในการจัดการเรียนการสอนที่ สอดแทรกการรับรู้ความสามารถของตน เช่น การสอนที่ส่งเสริมให้นักศึกษา รู้จักคิดวิเคราะห์ แยกแยะ มอบหมายให้นักศึกษาจัดกลุ่มร่วมกันรับผิดชอบสอดส่องดูแลทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย การให้เกียรติบัตรหรือกล่าวชื่นชมนักศึกษาที่มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือรักษาสาธารณะสมบัติของ มหาวิทยาลัย

2. จากผลการศึกษาพบว่า การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวและเพื่อนเป็นตัวแปรที่ ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา ผู้วิจัยจึงเสนอให้มหาวิทยาลัยมีนโยบายในการจัดกิจกรรม นักศึกษาที่เปิดโอกาสให้นักศึกษา ครอบครัว และกลุ่มเพื่อน มีส่วนในการทำกิจกรรมจิตสาธารณะ ร่วมกัน เช่น จัดโครงการจิตอาสาที่ให้นักศึกษา ครอบครัว ร่วมกันวางแผนและดำเนินโครงการ

3. จากผลการศึกษาพบว่า การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ไม่ส่งผลต่อจิตสาธารณะ ของนักศึกษา ผู้วิจัยจึงเสนอให้อาจารย์ปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองจากผู้ที่คิดกิจกรรมให้

นักศึกษาทำตามอาจารย์ มาเป็นผู้ที่คอยกระตุ้นให้นักศึกษารู้จักวิเคราะห์ตัดสินในในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง ทั้งในเรื่องการเรียน กิจกรรมในมหาวิทยาลัย และการดำเนินชีวิตส่วนตัว

3. จากผลการศึกษาพบว่าระดับจิตสาธารณะของนักศึกษาในด้านการแจ้งอาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เมื่อพบเห็นทรัพย์สิน หรือสิ่งของของมหาวิทยาลัยถูกทำลาย และการดักเตือน เมื่อพบเห็นผู้ทำลายทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยจึงเสนอให้มหาวิทยาลัยมีนโยบายในการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบว่าควรแจ้งให้ผู้ใดทราบพบเห็นทรัพย์สิน หรือสิ่งของของมหาวิทยาลัยถูกทำลาย และมหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมที่สร้างเสริมการรับรู้ความสามารถของตน อันจะทำให้ นักศึกษามีความมั่นใจและกล้าหาญในการปกป้องดูแลทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยเน้นให้นักศึกษาได้ปฏิบัติจริง

2. ควรทำการศึกษาปัจจัยอื่นที่อาจมีอิทธิพลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพเพิ่มเติม ได้แก่ เจตคติ แรงจูงใจ ความฉลาดทางอารมณ์ พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ เป็นต้น

3. ควรทำการวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือประเมินการมีจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

4. ควรทำการศึกษาตัวแปรปัจจัยต่างๆ ในรูปของความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Path Analysis) เพื่อศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ กับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กัลยกร วรกุลธัญญาธิ. (2551). การรับรู้ พฤติกรรมที่มีต่อ "จิตสำนึกสาธารณะ" และการสื่อสาร การตลาดที่มีประสิทธิผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวกับจิตสำนึกสาธารณะของ เยาวชน. ค้นเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2554, จาก <http://www.jc.tu.ac.th/re-sub-jc.html>.
- โกศล มีความดี. (2547). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการมีจิตสาธารณะของข้าราชการตำรวจ. ปรินซ์นิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- จันทรา ธนสงวนวงศ์. (2555). จิตสาธารณะ. ค้นเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2555, จาก <http://e-learning.e-tech.ac.th/learninghtml/s1301/unit08.html>.
- ชัยพันธ์ ชวนะเดมิย์. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง และการ สนับสนุนทางสังคมจากหัวหน้ากับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน ระดับปฏิบัติการในโรงงานแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต (จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ), มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). สอนเด็กให้มีจิตสาธารณะ. พิษณุโลก: วี พริน (1991).
- ชูศักดิ์ ประเสริฐ. (2554). สารสำคัญการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561). ค้นเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2554, จาก <http://chusak.igetweb.com/index.php?mo=3&art=518285>.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: เทพเนรมิต.
- ณัฐยา ลือชาภิตติกุล. (2546). ลักษณะทางจิตสังคมและลักษณะทางบุคลิกที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การทำงานด้านบริการของพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ใน กรุงเทพมหานคร. ปรินซ์นิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ ประยุกต์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2539). ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมการวิจัยและการพัฒนาบุคคล. โครงการ ส่งเสริมเอกสารวิชาการ กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ติลลยา อินทร. (2553). ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้ความสามารถของตน และความต้องการ พัฒนาตนเองของพยาบาลโรงพยาบาลของรัฐแห่งหนึ่ง. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตร มหาบัณฑิต (จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ธนิศา ทองมีเหลือ และคณะ. (2550). ปัจจัยทางจิตสังคมที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนิสิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. พฤติกรรมศาสตร์, 13 (1): 92-103.
- นวลละออ แสงสุข. (2553). จิตสำนึกสาธารณะในเยาวชน: กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นันทรรัตน์ ปรีวีธรรม. (2553). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของเด็กและเยาวชนที่รับการศึกษานักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหามบัณฑิต (การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นาริรัตน์ แซ่ตั้ง. (2552). ความสามารถในการพยากรณ์ของการรับรู้ความสามารถของตนเอง และการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อความเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้าของนักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นีออน พิณประดิษฐ์. (2555). จริยธรรม: ทฤษฎีและรูปแบบการพัฒนา. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นุชจิรา สุมณฑา. (2549). ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง การสนับสนุนทางสังคมกับการปรับตัวของนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (จิตวิทยาชุมชน), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประทีป จินน์. (2539). ผลการเตือนตนเองต่อการรับรู้ความสามารถของตนที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานตามที่ได้รับมอบหมายของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปิยะนาถ สรวิสูตร. (2552). แรงจูงใจของผู้นำเยาวชนที่มีจิตอาสาในการทำกิจกรรมเพื่อสังคม: กรณีศึกษาเยาวชนกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต (การปฏิบัติงานตรง). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพชร, วิมล เหมือนคิด และชญญา ลีศัตร์พ่าย. (2553). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. วารสารวิชาการศิลปศาสตร์ประยุกต์, 3 (1): 9-16.
- พรพรหม พรคพวก. (2550). ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในสหวิทยาเขตกรุงเทพตะวันออก กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- พระไพศาล วิสาโล. (2544). *วิถีสังคมไทย ชุดที่ 4 ประชาสังคมและวัฒนธรรมชุมชน*. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- พิชิต ฤทธิ์จำรูญ. (2549). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: เฮาส์ ออฟ เคอร์รี่ส์.
- พริยา นิลมาตร. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (การวิจัยการศึกษา), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม และสังคม สัจจร. (2543). *สำนึกไทยที่พึงปรารถนา*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทยฯ.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ, สำนักงานอธิการบดี, สำนักงานประกันคุณภาพ. (2555). *รายงานการประเมินตนเองมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ปีการศึกษา 2554*. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- เรียบ นมรักษ์. (2552). *วิเคราะห์องค์ประกอบของจิตสาธารณะของนักศึกษาในองค์กรนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ), มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วรารณ กุประดิษฐ์. (2551). *การพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองกับการควบคุมตนเองเพื่อหลีกเลี่ยงการใช้สารเสพติดของเยาวชน*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน), มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิทย์พัฒน์ สิทา. (2551). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวิจัยการศึกษา), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิมลวรรณ ศิริวงศ์. (2548). *การสนับสนุนทางสังคมและการเสริมสร้างพลังอำนาจของหัวหน้าหอผู้ป่วย ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ : กรณีศึกษาโรงพยาบาล เมืองฉะเชิงเทรา*. ปัญหาพิเศษ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (นโยบายสาธารณะ), มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิราวรรณ ชูจันทร์. (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์), มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ศุภรัตน์ ทองอ่อน. (2550). การศึกษาเปรียบเทียบจิตสำนึกสาธารณะในการอนุรักษ์ทรัพยากรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดปราจีนบุรี ที่มีระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมต่างกัน. ปรินุญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2545). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย เล่ม 2 วัยรุ่น-วัยสูงอายุ. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2553). ทฤษฎีและการปรับพฤติกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิรินัฐพร สุวี. (2548). ความสามารถในการพยากรณ์ของการรับรู้ความสามารถของตนเองและการได้รับการสนับสนุนทางสังคมต่อพฤติกรรมเผชิญปัญหาของวัยรุ่นในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สื่อพลัง. (2542). “จิตสำนึกสาธารณะ เส้นทางสู่ประชาสังคม” วารสารสื่อพลัง. 7(3): 3-19.
- สุกัญญา วงษ์จันทร์. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับตนเอง มโนสำนึกในหน้าที่กับผลการปฏิบัติงานตาม KPI ของพนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยาภาคธุรกิจสาขากลาง. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์กร), มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุนทรี จูวงศ์สุข. (2548). การใช้กระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัยจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (การสอนสังคมศึกษา), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุภัทรา ภูษิตรัตนาลี. (2547). ปัจจัยและผลกระทบจากการที่เื้อต่อการพัฒนาจิตสำนึกต่อสังคมของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (วิจัยการศึกษา), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2550). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์.
- สุวิมล ศิริกานันท์. (2549). การใช้งานสถิติในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2554). จิตสาธารณะทุนของมนุษย์ในโลกยุคใหม่. ค้นเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2554, จาก <http://203.158.253.13/?p=145>2552>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). มาตรฐานการศึกษาของชาติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานฯ.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). (ร่าง) แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2554-2559). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2542). วาระการวิจัยแห่งชาติในภาวะวิกฤติเพื่อฟื้นฟูชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 – 2559). กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- หฤทัย อาจปรี. (2544). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ภาวะผู้นำ รูปแบบการดำเนินชีวิต และความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองกับการมีจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาพยาบาลเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (พยาบาล), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อริสา สุขสม. (2552). การพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะเพื่อชุมชน. ค้นเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2554, จาก <http://rc.nida.ac.th/indexnext1.php>.
- อ้อมใจ วงษ์มณฑา. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- อัญชลี ยิ่งรักษพันธ์. (2550). ผลการใช้สถานการณ์จำลองกับเทคนิคการประเมินจากสภาพจริงเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปรินูญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (การวัดผลการศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ภาษาอังกฤษ

- Albert, Bandura. (1999). Exercise of personal and efficacy in changing society. In Albert, Bandura. (Eds.), *Self-efficacy in Changing Society* (p.1-45). United States of America: Cambridge university Press.
- Best, John W. (1981). *Research in Education*. 4 th ed. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.
- Krejcie R. V. & Morgan D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3) Autumn, 607-610.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

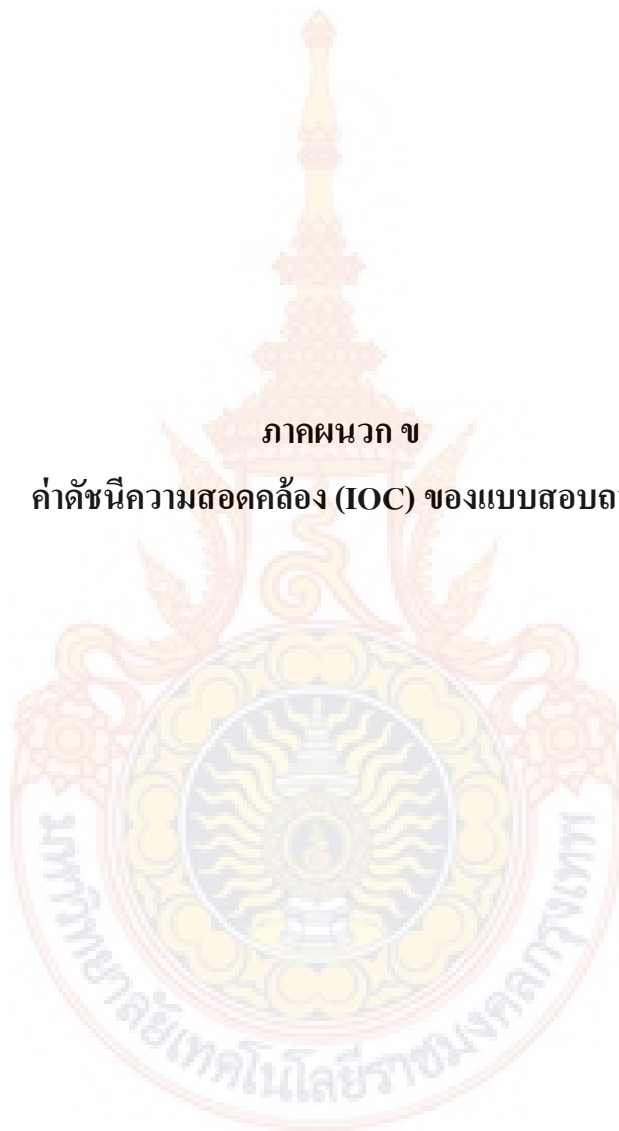
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ดร.ประชา ตันเสนีย์ รองคณบดี คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
2. ผศ.รุ่งอรุณ รังรองรัตน์ รองคณบดี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
3. ผศ.ดร.อริสา สำรอง อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
4. ผศ.ดร.สุรัชนิ เคนสุโพธิ์ อาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
5. ผศ.เต็มศักดิ์ คทวนิช อาจารย์ คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ภาคผนวก ข

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

1. คะแนนความสอดคล้องและค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อจิต
 สาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้ผลดังนี้

ตาราง คะแนนความสอดคล้องและค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) ของแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผล
 ต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ข้อคำถาม	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC
	1	2	3	4	5	
การรับรู้ความสามารถของตน						
1. ข้าพเจ้านั้นมั่นใจว่า เมื่อใช้คอมพิวเตอร์ในห้องคอมพิวเตอร์เสร็จ เครื่องคอมพิวเตอร์จะยังคงมีสภาพดีอยู่	1	1	0	0	0	0.4
2. ข้าพเจ้านั้นมั่นใจว่าตนเองสามารถรักษาความสะอาดของห้องเรียนทุกครั้งที่ใช้ได้	1	1	1	1	1	1.0
3. ข้าพเจ้าไม่รู้สึกลายที่ต้องเก็บขยะตามทางเดินไปทั่วถึงขยะ	1	1	0	1	1	0.8
4. ข้าพเจ้านั้นมั่นใจว่า สามารถรับผิดชอบต่อน้ำที่พิเศษที่อาจารย์มอบหมายให้ทำได้เป็นอย่างดี	1	1	1	1	1	1.0
5. ข้าพเจ้าเต็มใจที่ได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัย	1	1	-1	1	0	0.4
6. ข้าพเจ้ารู้สึกยุ่งยากและเสียเวลา หากต้องเป็นคนแจกสมุดคืนให้แก่เพื่อนในห้องเรียน	1	0	-1	0	0	0.0
7. ข้าพเจ้าเต็มใจรับอาสาทำกิจกรรมต่างของมหาวิทยาลัยได้	1	1	-1	1	1	0.8
8. เมื่อได้ะรับประทานอาหารกลางวันในโรงอาหาร ไม่เพียงพอข้าพเจ้าเต็มใจแบ่งให้ผู้อื่นนั่งด้วย	1	-1	-1	0	1	0.0
9. ข้าพเจ้าสามารถนำหนังสือที่ยืมจากห้องสมุด มาส่งคืนได้ทันตามเวลาที่กำหนด	1	1	1	1	1	1.0
10. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามระเบียบการใช้ห้องคอมพิวเตอร์ได้อย่างเคร่งครัด	0	1	1	1	1	0.8
11. ข้าพเจ้านั้นมั่นใจว่า สามารถอดทนเข้าแถวรอซื้ออาหารกลางวันได้อย่างเป็นระเบียบ แม้จะหิวมากก็ตาม	1	1	1	1	1	1.0
12. ข้าพเจ้านั้นมั่นใจว่า สามารถรักษาความสะอาดโต๊ะ-เก้าอี้ ที่ข้าพเจ้าใช้นั่งพักผ่อนในมหาวิทยาลัยได้	1	1	1	1	1	1.0

**ตาราง คะแนนความสอดคล้องและค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) ของแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผล
ต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ (ต่อ)**

ข้อคำถาม	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC
	1	2	3	4	5	
13. ข้าพเจ้ามักดักเตือนเพื่อน เมื่อเห็นเพื่อนทำห้องเรียนสกปรก	1	1	-1	1	-1	0.2
การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว						
1. ข้าพเจ้ามีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว	1	1	-1	1	-1	0.2
2. ข้าพเจ้าได้รับความรัก ความเอาใจใส่จากบุคคลในครอบครัวเมื่อ ประพฤติดนเป็นประโยชน์ต่อสังคม	1	1	-1	1	1	0.6
3. ข้าพเจ้าได้รับความสนใจจากบุคคลในครอบครัวให้ประพฤติดนเป็น ประโยชน์ต่อสังคม	1	1	-1	1	1	0.6
4. ข้าพเจ้าได้รับการยอมรับ ยกย่องและการมองเห็นคุณค่าของสมาชิก ในครอบครัว	1	1	-1	1	-1	0.4
5. ครอบครัวสนับสนุนข้าพเจ้าในการแสดงออกและเข้าร่วมกิจกรรม บำเพ็ญประโยชน์ในโอกาสต่างๆ	1	1	1	1	1	1.0
6. ข้าพเจ้าได้รับความช่วยเหลือทุนทรัพย์จากครอบครัวเพื่อบริจาค ให้แก่สาธารณะประโยชน์	1	1	1	1	1	1.0
7. ข้าพเจ้าได้รับการอบรมสั่งสอนตามหลักศาสนาให้มีจริยธรรม ประพฤติดนปฏิบัติตามประเพณี	1	1	0	1	1	0.8
8. ข้าพเจ้าได้รับการอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครอง	1	-1	-1	1	1	0.2
9. ครอบครัวสนับสนุนข้าพเจ้าให้มีการเสียสละเพื่อส่วนร่วม และ แบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น	1	-1	1	1	1	0.6
10. ข้าพเจ้าได้รับคำชมเชยหรือรางวัลเพื่อตอบแทนการทำความดี จากบุคคลในครอบครัว	1	1	-1	0	0	0.2
การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน						
1. เพื่อนมักแสดงความเอื้อเฟื้อต่อข้าพเจ้า เช่น ให้ยืมอุปกรณ์การเรียน แบ่งขนมให้กิน เป็นต้น	1	1	-1	0	0	0.2
2. เพื่อนช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ของข้าพเจ้าเมื่อข้าพเจ้าไม่สามารถทำ คนเดียวได้	1	1	-1	1	1	0.6

ตาราง คะแนนความสอดคล้องและค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) ของแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผล
ต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ (ต่อ)

ข้อคำถาม	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC
	1	2	3	4	5	
3. เพื่อนมักชักชวนให้ข้าพเจ้าร่วมทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม	1	1	1	1	1	1.0
4. เพื่อนจะตักเตือนเมื่อข้าพเจ้าจะประพฤติผิดระเบียบของมหาวิทยาลัย	1	1	1	1	1	1.0
5. เมื่อข้าพเจ้าทำงานที่รับผิดชอบผิดพลาด เพื่อนจะคอยพูดให้กำลังใจข้าพเจ้าเสมอ	1	1	-1	1	1	0.6
6. ข้าพเจ้าได้รับการชื่นชมจากเพื่อนเมื่อข้าพเจ้าทำประโยชน์ต่อผู้อื่น	1	1	1	1	1	1.0
7. เพื่อนจะสนับสนุนให้ข้าพเจ้าเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น	1	1	1	1	1	1.0
8. ข้าพเจ้ามีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนๆที่ร่วมกันทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม	1	1	1	0	1	0.8
การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์						
1. อาจารย์สนับสนุนให้นักศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อทำประโยชน์แก่ส่วนรวม	1	1	1	1	1	1.0
2. อาจารย์อำนวยความสะดวกเกี่ยวกับสถานที่หรืออุปกรณ์ในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม	0	1	1	1	1	0.8
3. อาจารย์สนับสนุนให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาส่งของที่เป็นสาธารณะสมบัติของมหาวิทยาลัย	1	1	1	1	1	1.0
4. นักศึกษาได้รับการชี้แนะ จากอาจารย์ให้เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม	1	1	1	1	1	1.0
5. อาจารย์ชี้ให้นักศึกษาเห็นว่า การช่วยเหลือ การเสียสละต่อผู้อื่นเป็นสิ่งที่ดี ควรปฏิบัติ	0	1	1	1	1	0.8
6. อาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาสนใจรับฟังปัญหาของนักศึกษา	0	1	-1	0	0	0
7. เมื่อนักศึกษากังวลใจ อาจารย์เป็นบุคคลหนึ่งที่ปลอดภัยให้นักศึกษารู้สึกดี	1	1	-1	0	0	0.2
8. อาจารย์ดูแลนักศึกษาเมื่อมีกิจกรรมที่ต้องออกไปทำกิจกรรมภายนอกมหาวิทยาลัย เช่น แข่งกีฬา กิจกรรมเพื่อสังคม	1	1	1	1	1	1.0

ตาราง คะแนนความสอดคล้องและค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) ของแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผล
ต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ (ต่อ)

ข้อคำถาม	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC
	1	2	3	4	5	
9. อาจารย์ชมเชยเมื่อนักศึกษาทำความดีและประพฤติตนเป็น ประโยชน์เพื่อสังคม	1	1	1	1	1	1.0
10. อาจารย์ยกย่องนักศึกษาที่บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมด้วยการ ประกาศใน website ของมหาวิทยาลัย	1	1	1	1	1	1.0

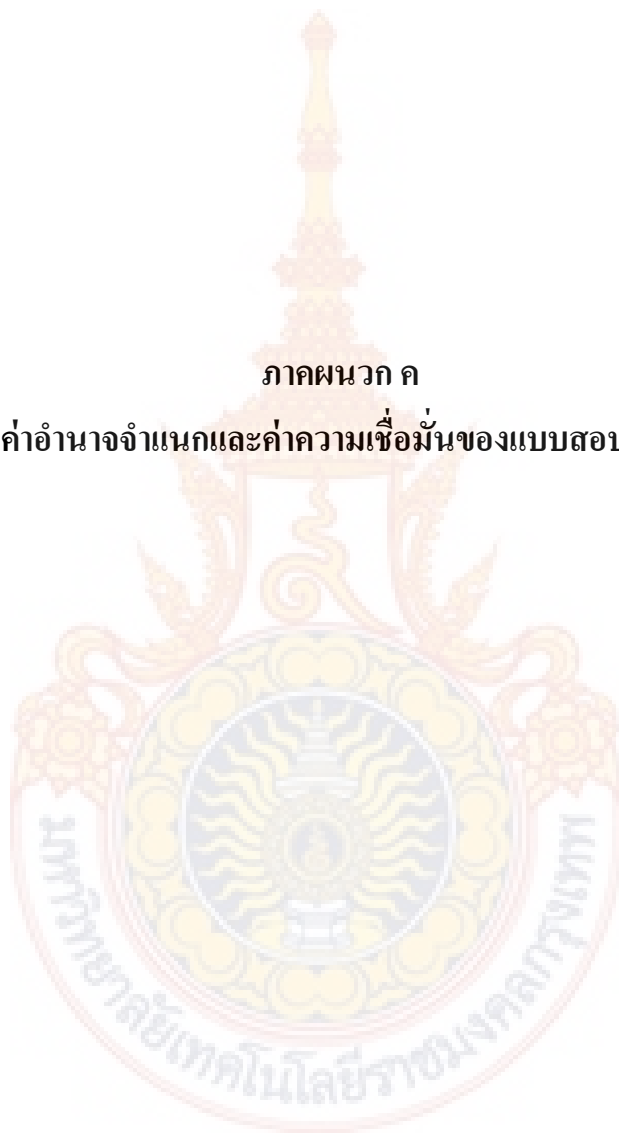
2. คะแนนความสอดคล้องและค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามจิต
 สาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้ผลดังนี้

ตาราง คะแนนความสอดคล้องและค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) ของแบบสอบถามจิตสาธารณะ
 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ข้อคำถาม	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC
	1	2	3	4	5	
1. ข้าพเจ้าใช้ทรัพย์สินที่เป็นสาธารณะสมบัติอย่างทะนุถนอม เช่น ลิฟต์ หนังสือในห้องสมุด	1	1	1	1	1	1.0
2. ข้าพเจ้าใช้คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยด้วยความระมัดระวังเพราะ เกรงว่าจะชำรุดเสียหายได้	1	1	1	1	1	1.0
3. ข้าพเจ้าขีดเขียนข้อความลงบน โต๊ะ ฝาผนังห้อง หรืออุปกรณ์ต่างๆ ของมหาวิทยาลัย	1	-1	1	1	-1	0.4
4. เมื่อเห็นก๊อกน้ำเปิดทิ้งไว้หรือปิดไม่สนิท ข้าพเจ้าเข้าไปปิดก๊อกน้ำ ให้สนิท	1	1	1	1	1	1.0
5. เมื่อนำโต๊ะเก้าอี้ของห้องเรียนไปใช้ที่อื่น ข้าพเจ้าจะนำกลับมาเก็บที่ เดิมเสมอ	1	1	1	1	1	1.0
6. เมื่อรับประทานอาหารในโรงอาหารเรียบร้อยแล้ว ข้าพเจ้าจะรีบลุก ให้ผู้อื่นได้ใช้ต่อ	1	1	1	1	1	1.0
7. ข้าพเจ้าเข้าร่วมในการทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัยที่เป็นประ โยชน์ ต่อส่วนรวม	1	1	1	1	1	1.0
8. ข้าพเจ้าจะดักเตือน เมื่อพบเห็นผู้ทำลายทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย	1	1	1	0	1	0.8
9. ข้าพเจ้าทิ้งขยะลงในที่ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดไว้ให้	1	1	1	1	1	1.0
10.ข้าพเจ้าแจ้งอาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เมื่อพบเห็นทรัพย์สิน หรือสิ่งของของมหาวิทยาลัยถูกทำลาย	1	1	1	1	1	1.0

ภาคผนวก ค

คำอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ภาคผนวก ค

คำอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

1. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา ด้านการรับรู้ความสามารถของตน ดังปรากฏในตาราง

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา ด้านการรับรู้ความสามารถของตน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (Correlation)
1	.324
2	.359
3	.542
4	.605
5	.389
6	.608
7	.796
8	.692
9	.460

2. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา ด้านการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ดังข้อมูลที่ปรากฏในตาราง

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา ด้านการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (Correlation)
1	.671
2	.855
3	.799
4	.792
5	.757
6	.666

3. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา ด้านการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน ดังข้อมูลที่ปรากฏในตาราง

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา ด้านการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (Correlation)
1	.452
2	.544
3	.678
4	.694
5	.800
6	.739

4. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา ด้านการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ ดังข้อมูลที่ปรากฏในตาราง

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา ด้านการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (Correlation)
1	.689
2	.726
3	.806
4	.708
5	.644
6	.587
7	.847
8	.199

5. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับจิตสาธารณะของนักศึกษา ดังข้อมูลที่ปรากฏในตาราง

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับจิตสาธารณะของนักศึกษา

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (Correlation)
1	.593
2	.504
3	.493
4	.427
5	.475
6	.453
7	.776
8	.763
9	.802

6. ค่าความเชื่อมั่น (alpha coefficient) ของ Cronbach (1990) ของแบบสอบถามทั้งฉบับและของแต่ละตัวแปร ดังข้อมูลที่ปรากฏในตาราง

ตาราง ค่าความเชื่อมั่น (alpha coefficient) ของ Cronbach ของแบบสอบถามทั้งฉบับและของแต่ละตัวแปร

แบบสอบถาม/ตัวแปร	ค่าความเชื่อมั่น
แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษาทั้งฉบับ	.923
ตัวแปรการรับรู้ความสามารถของตน	.811
ตัวแปรการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว	.906
ตัวแปรการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน	.856
ตัวแปรการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์	.912

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเรื่อง
ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

1. ☐ ชาย 2. ☐ หญิง

2. ชั้นปี

1. ☐ ปี 1 2. ☐ ปี 2 3. ☐ ปี 3 4. ☐ ปี 4

3. ศึกษาคณะ

1. ☐ ศิลปศาสตร์	2. ☐ เทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
3. ☐ บริหารธุรกิจ	4. ☐ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
5. ☐ วิศวกรรมศาสตร์	6. ☐ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
7. ☐ อุตสาหกรรมสิ่งทอ	

4. ภูมิลำเนาเดิม

1. ☐ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	2. ☐ ภาคกลาง
3. ☐ ภาคเหนือ	4. ☐ ภาคตะวันออก
5. ☐ ภาคใต้	6. ☐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5. สถานภาพทางครอบครัว

1. ☐ บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	2. ☐ บิดามารดาหย่าร้าง
3. ☐ บิดาและ/หรือมารดาเสียชีวิตแล้ว	

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา 4 ด้าน อ่านแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ข้อความ	ระดับความเป็นจริง				
	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1. การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน					
1.1 เพื่อนช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ของข้าพเจ้าเมื่อข้าพเจ้าไม่สามารถทำคนเดียวได้					
1.2 เพื่อนมักชักชวนให้ข้าพเจ้าร่วมทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม					
1.3 เพื่อนจะตักเตือนเมื่อข้าพเจ้าจะประพฤติผิดระเบียบของมหาวิทยาลัย					
1.4 เมื่อข้าพเจ้าทำงานที่รับผิดชอบผิดพลาด เพื่อนจะคอยพูดให้กำลังใจข้าพเจ้าเสมอ					
1.5 ข้าพเจ้าได้รับการชื่นชมจากเพื่อนเมื่อข้าพเจ้าทำประโยชน์ต่อผู้อื่น					
1.6 เพื่อนจะสนับสนุนให้ข้าพเจ้าเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น					
2. การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์					
2.1 อาจารย์สนับสนุนให้นักศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อทำประโยชน์แก่ส่วนรวม					
2.2 อาจารย์อำนวยความสะดวกเกี่ยวกับสถานที่หรืออุปกรณ์ในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม					
2.3 อาจารย์สนับสนุนให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสถานที่ที่เป็นสาธารณะสมบัติของมหาวิทยาลัย					

ข้อความ	ระดับพฤติกรรม				
	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
2.4 นักศึกษาได้รับการชี้แนะ จากอาจารย์ให้เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม					
2.5 อาจารย์ชี้ให้นักศึกษาเห็นว่า การช่วยเหลือ การเสียสละต่อผู้อื่นเป็นสิ่งที่ดี ควรปฏิบัติ					
2.6 อาจารย์ดูแลนักศึกษาเมื่อมีกิจกรรมที่ต้องออกไปทำกิจกรรมภายนอกมหาวิทยาลัย เช่น แข่งกีฬา กิจกรรมเพื่อสังคม					
2.7 อาจารย์ชมเชยเมื่อนักศึกษาทำความดีและประพฤติตนเป็นประโยชน์เพื่อสังคม					
3. การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว					
3.1 ข้าพเจ้าได้รับความรัก ความเอาใจใส่จากบุคคลในครอบครัวเมื่อประพฤติตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม					
3.2 ข้าพเจ้าได้รับความกำลังใจจากบุคคลในครอบครัวให้ประพฤติตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม					
3.3 ครอบครัวสนับสนุนข้าพเจ้าในการแสดงออก และเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในโอกาสต่างๆ					
3.4 ข้าพเจ้าได้รับความช่วยเหลือทุนทรัพย์จากครอบครัวเพื่อบริจาคให้แก่สาธารณะประโยชน์					
3.5 ข้าพเจ้าได้รับการอบรมสั่งสอนตามหลักศาสนา ให้มีจริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตามประเพณี					
3.6 ครอบครัวสนับสนุนข้าพเจ้าให้มีการเสียสละเพื่อส่วนร่วม และแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น					
4. การรับรู้ความสามารถของตน					
4.1 ข้าพเจ้ามั่นใจว่าตนเองสามารถรักษาความสะอาดของห้องเรียนทุกครั้งที่ใช้ได้					
4.2 ข้าพเจ้าไม่รู้สึกลำบากที่ต้องเก็บขยะตามทางเดินไปทั่วถึงขยะ					

ข้อความ	ระดับพฤติกรรม				
	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
4.3 ข้าพเจ้านับใจว่า สามารถรับผิดชอบต่อหน้าที่พิเศษที่อาจารย์มอบหมายให้ทำได้เป็นอย่างดี					
4.4 ข้าพเจ้าเต็มใจรับอาสาทำกิจกรรมต่างของมหาวิทยาลัยได้					
4.5 เมื่อได้รับประทานอาหารกลางวันในโรงอาหาร ไม่เพียงพอ ข้าพเจ้าเต็มใจแบ่งให้ผู้อื่นนั่งด้วย					
4.6 ข้าพเจ้าสามารถนำหนังสือที่ยืมจากห้องสมุด มาส่งคืนได้ทันตามเวลาที่กำหนด					
4.7 ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามระเบียบการใช้ห้องคอมพิวเตอร์ได้อย่างเคร่งครัด					
4.8 ข้าพเจ้านับใจว่า สามารถอดทนเข้าแถวรอซื้ออาหารกลางวันได้อย่างเป็นระเบียบ แม้จะหิวมากก็ตาม					
4.9 ข้าพเจ้านับใจว่า สามารถรักษาความสะอาดโต๊ะ-เก้าอี้ ที่ข้าพเจ้าใช้นั่งพักผ่อนในมหาวิทยาลัยได้					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับจิตสาธารณะของนักศึกษา เมื่ออ่านแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ข้อความ	ระดับพฤติกรรม				
	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อยครั้ง	ทำบางครั้ง	แทบจะไม่เคยทำ	ไม่เคยทำ
1. ข้าพเจ้าใช้ทรัพย์สินที่เป็นสาธารณะสมบัติอย่างทะนุถนอม เช่น ลิฟต์ หนังสือในห้องสมุด					
2. ข้าพเจ้าใช้คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยด้วยความระมัดระวังเพราะเกรงว่าจะชำรุดเสียหายได้					
3. เมื่อเห็นก๊อกน้ำเปิดทิ้งไว้หรือปิดไม่สนิท ข้าพเจ้าเข้าไปปิดก๊อกน้ำให้สนิท					
4. เมื่อนำโต๊ะเก้าอี้ของห้องเรียนไปใช้ที่อื่น ข้าพเจ้าจะนำกลับมาเก็บที่เดิมเสมอ					
5. เมื่อรับประทานอาหารในโรงอาหารเรียบร้อยแล้ว ข้าพเจ้าจะรีบลุกให้ผู้อื่นได้ใช้ต่อ					
6. ข้าพเจ้าเข้าร่วมในการทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัยที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม					
7. ข้าพเจ้าจะ تذากเตือน เมื่อพบเห็นผู้ทำลายทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย					
8. ข้าพเจ้าทิ้งขยะลงในที่ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดไว้ให้					
9. ข้าพเจ้าแจ้งอาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เมื่อพบเห็นทรัพย์สิน หรือสิ่งของของมหาวิทยาลัยถูกทำลาย					

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ พงษ์ศรีทัศน์

ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชามนุษยศาสตร์

ภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศาสตร์

หน่วยงานที่สามารถติดต่อได้สะดวก

สาขาวิชามนุษยศาสตร์ ภาควิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

เลขที่ 878 ถนนอาคารสงเคราะห์ 1 แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร

กรุงเทพมหานคร 10120 หมายเลขโทรศัพท์ 02-287-9672

ประวัติการศึกษา

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การพัฒนาศาสตร์มนุษย) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ชั้นสูง วิทยาลัยพยาบาลสระบุรี

ผลงานวิจัย

รูปแบบการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ